

Archeologienota Horebeke Dorpsstraat 14b

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

22-9-2020

Titel: Archeologienota Horebeke Dorpsstraat 14b

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Paulien Fonteyn

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2020I58

Intern projectnummer: 2020.150

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Horebeke (Sint-Maria-Horebeke), Dorpsstraat 14b

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 101823,65 en Y: 170073,22; X: 102369,08 en Y: 170329,32

Oppervlakte plangebied: ca. 21.600m²

Kadastergegevens: Horebeke, afdeling 1/St-Maria-Horebeke, sectie B, percelen 526N3, 526P3, 526R3, 526S3 en 526T3 (zie figuur 6)

Topografische kaart: zie figuur 4 en 5

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog) en Inge Verdonck (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 22/09/2020

© Acke & Bracke bv, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. HUIDIGE TOESTAND	7
2.2. GEPLANEDE WERKEN	8
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	10
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	10
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	13
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	15
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	16
2.4. HISTORISCHE SITUERING	18
2.4.1. SINT-MARIA-HOREBEKE	18
2.4.2. PLANGEBIED	18
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	26
2.5.1. IJZERTIJD	26
2.5.2. ROMEINSE TIJD	26
2.5.3. NIEUWE EN NIEUWSTE TIJD	27
2.5.4. CONCLUSIE	28
3. SYNTHESE	29
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	29
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	30
3.3. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	30
4. SAMENVATTING	32
5. BIBLIOGRAFIE	34
6. BIJLAGES	36

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Horebeke Dorpsstraat 14b (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de geplande bodemingrepen een oppervlakte hebben van minstens 1000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgeen beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en werden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

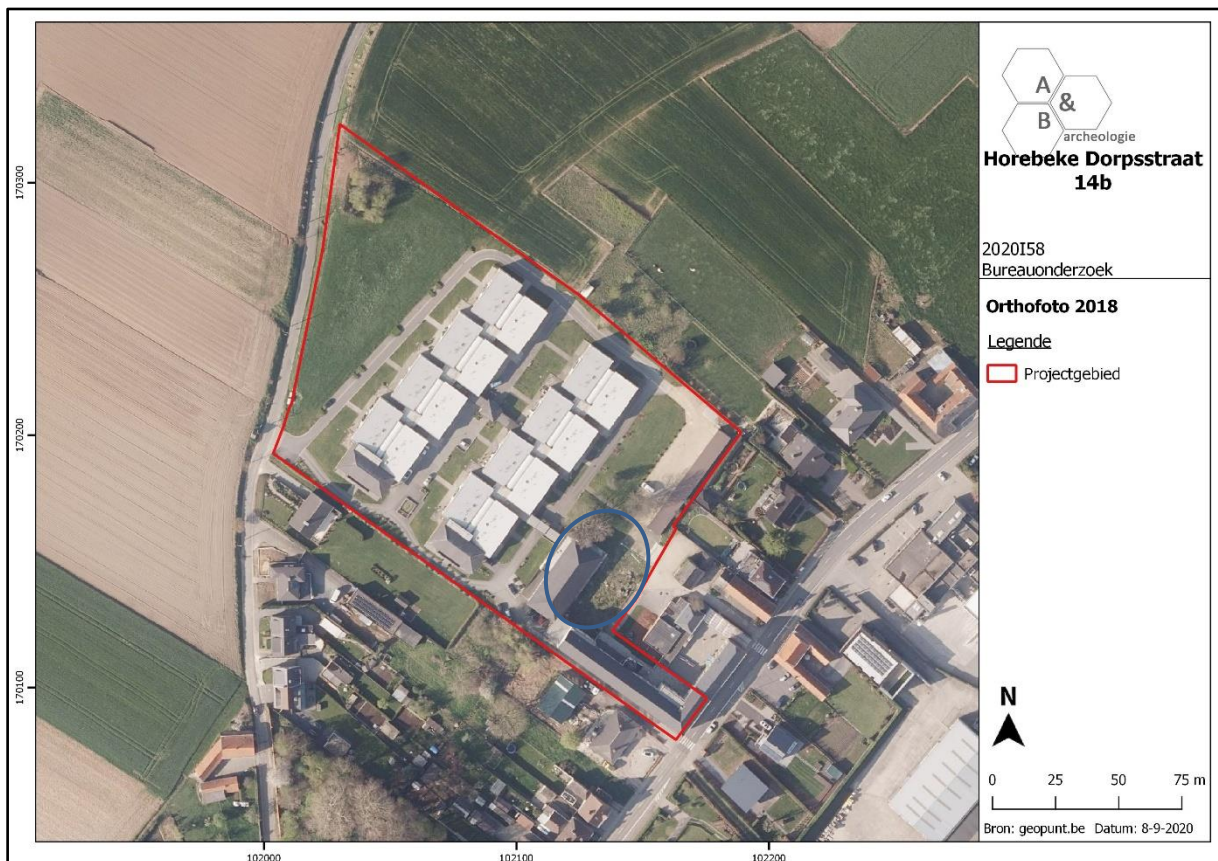
De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het volledige plangebied heeft een oppervlakte van ca. 21.600m² en is gelegen langs de Dorpsstraat te Horebeke, ter hoogte van huisnummer 14b. Het plangebied omvat verschillende gebouwen behorende tot het woonzorgcentrum Groendorp. In het noordwesten sluit het terrein aan op de straat Rokegem. Interne wegenissen verbinden beide straten met de verschillende gebouwen van het woonzorgcentrum. Het noordwestelijke terreindeel is onbebouwd weiland en bevat een vijver waar rond bomen zijn aangeplant.

De zone van de geplande werken (zie 2.2.) neemt slechts een klein deel van iets meer dan 1000m² in in de zuidoostelijke hoek van het terrein. Het betreft een groenzone ten zuidoosten en ten noordoosten van 2 bestaande gebouwen.

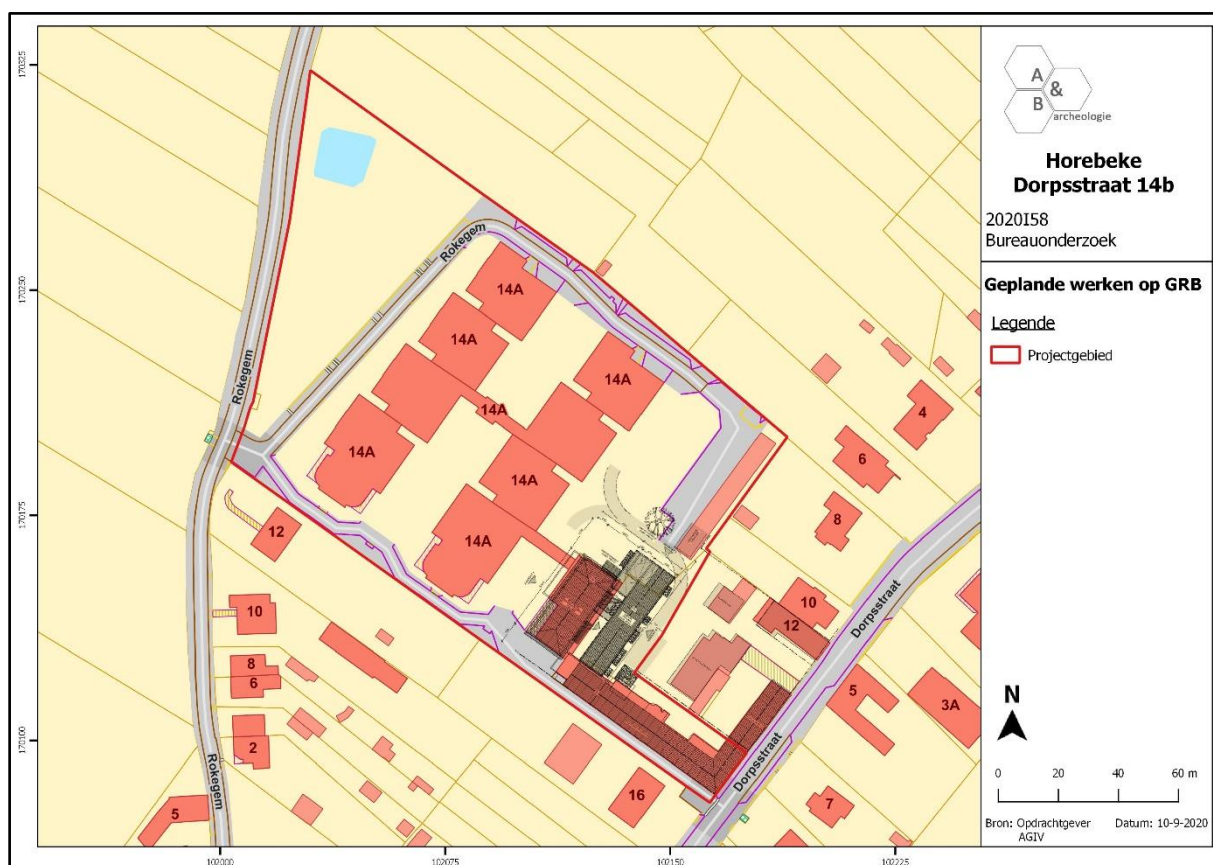

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be), met in blauw de benaderende situering van de zone waar de werken plaatsvonden.

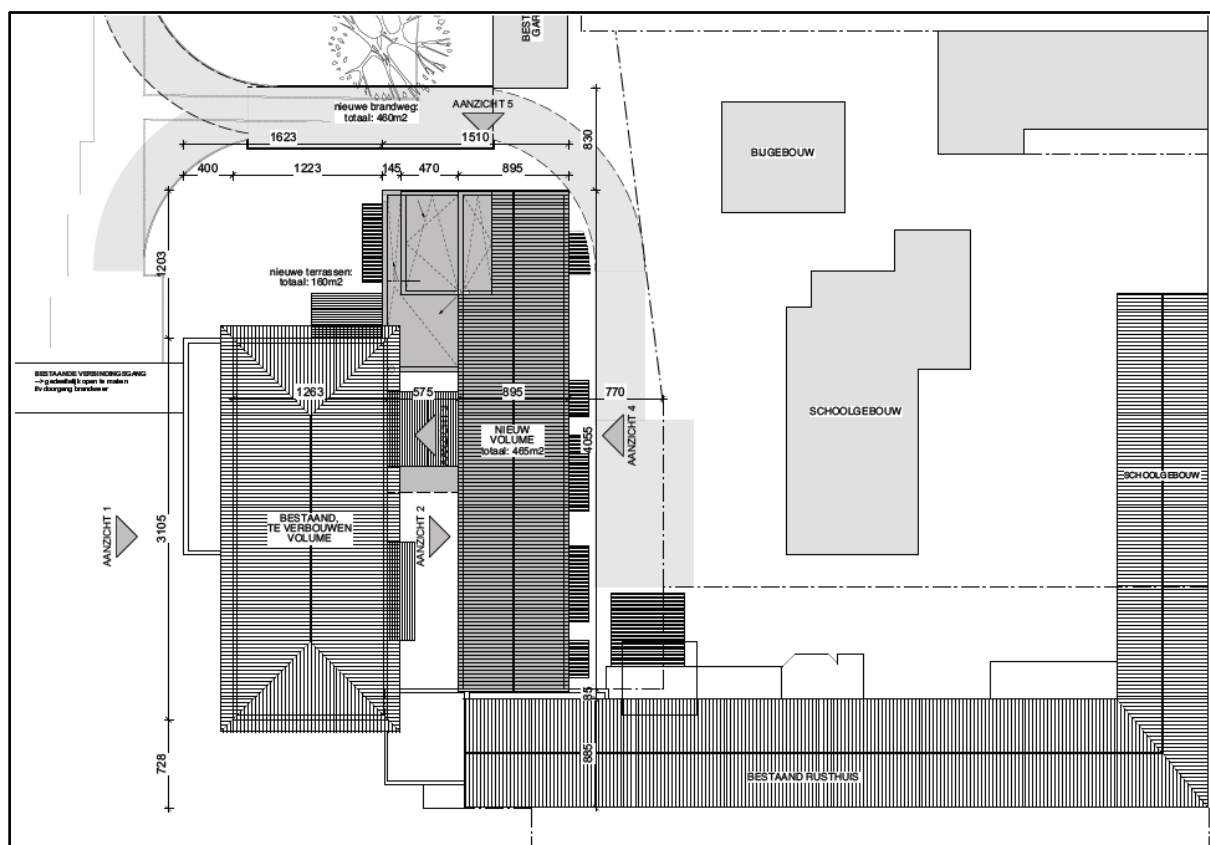
2.2. Geplande werken

De geplande werken met bodemingrepen spitsen zich toe op een kleine zone van ca. 1085m² in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Op de groenzone wordt een nieuw volume van ca. 465m² gebouwd, dat verbonden wordt met het gebouw ten noordwesten. Dit bestaande gebouw wordt intern verbouwd, echter zonder bijhorende bodemingrepen. Rond het nieuwe volume worden enkele terrassen aangelegd (in totaal ca. 160m²), met rond het geheel een nieuwe brandweg (ca. 460m²).

Voor de bouw van het nieuwe volume moet rekening worden gehouden met een bodemingreep van ca. 80cm diep, met plaatselijk diepere ingrepen voor nutsvoorzieningen. De bodemingrepen ter hoogte van de terrassen en de brandweg zal ca. 40 à 60cm diep gaan. Deze werken beperken zich dus tot een zone van iets meer dan 1000m², het overige deel van het plangebied blijft ongewijzigd.

Figuur 2 Geplande werken geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).

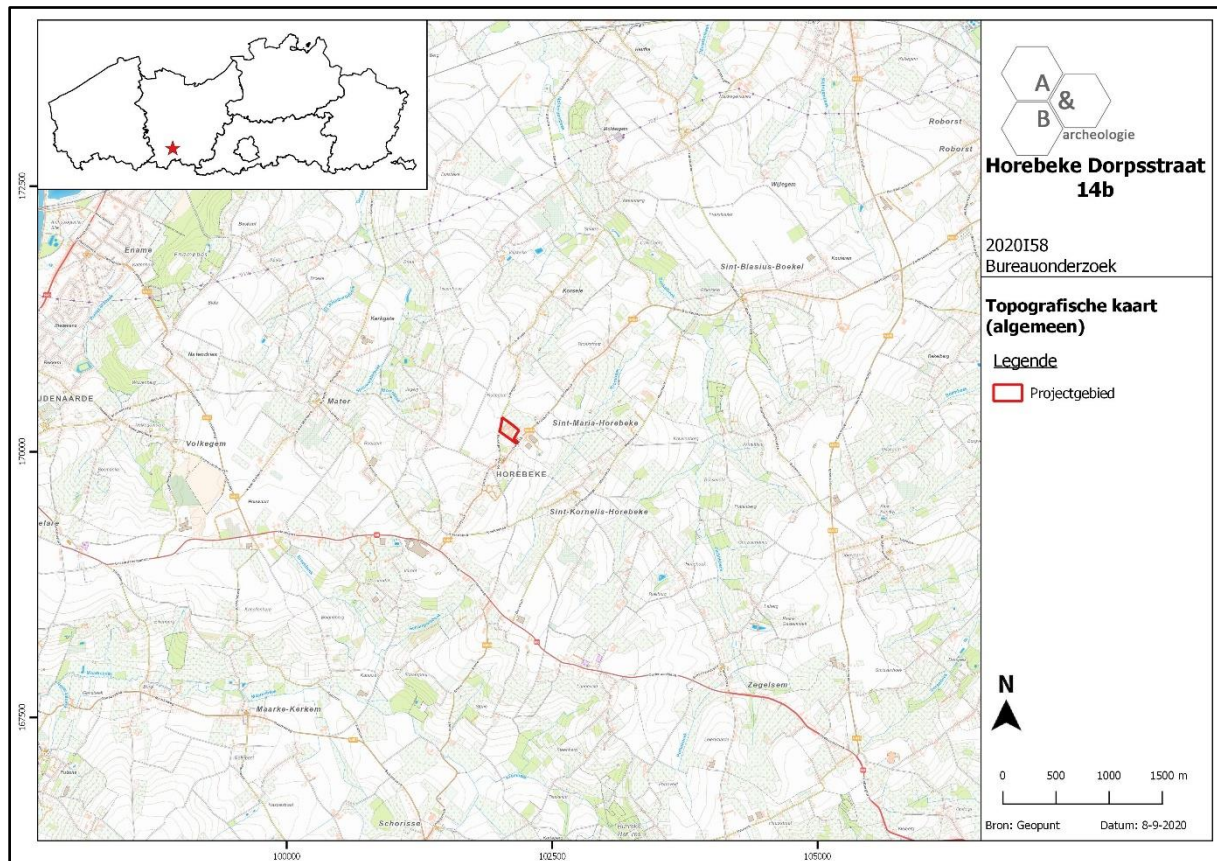
Figuur 3 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

2.3. Landschappelijke ligging

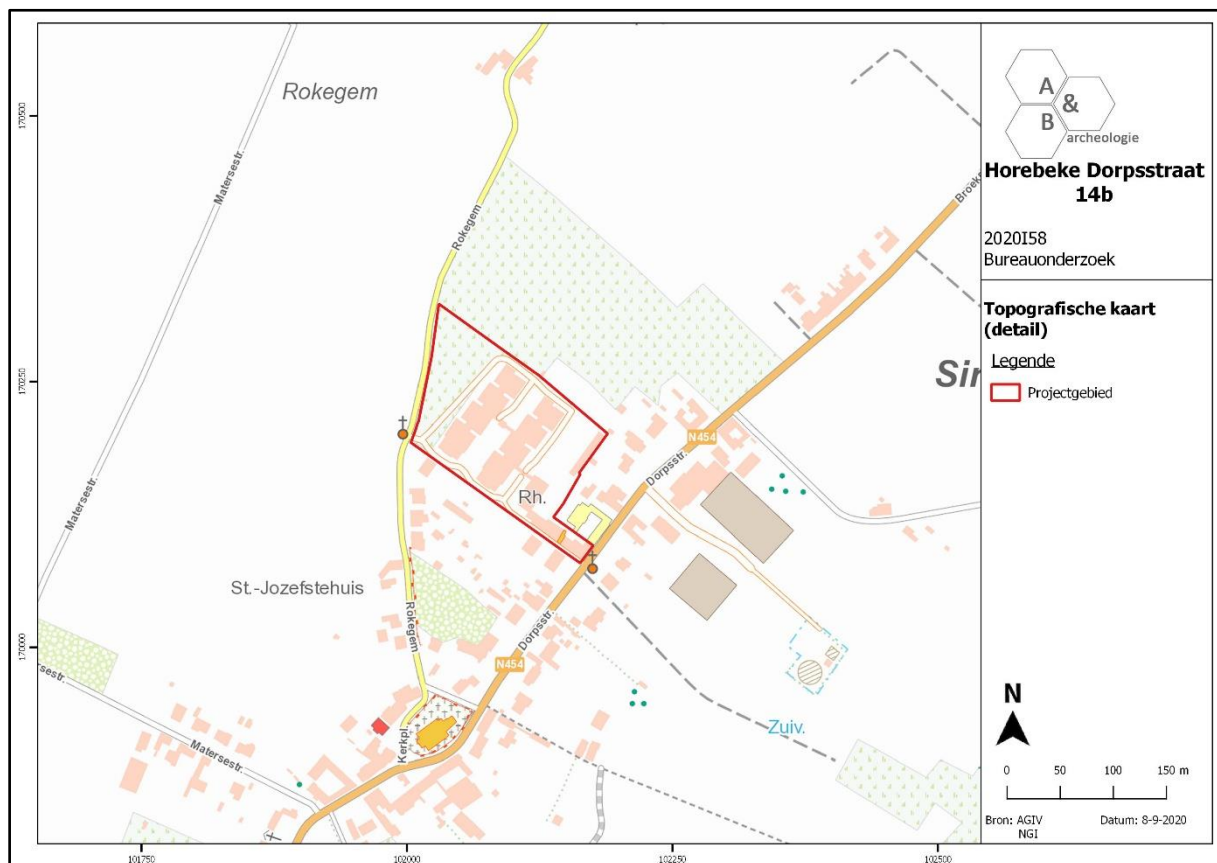
2.3.1. Topografische situering

Horebeke is gelegen in het zuidelijke deel van de provincie Oost-Vlaanderen, in de heuvelachtige streek van de Vlaamse Ardennen. De fusiegemeente bestaat uit twee deelgemeenten, namelijk Sint-Maria-Horebeke, waar het plangebied zich bevindt, en Sint-Kornelis-Horebeke. Horebeke wordt in het noordoosten omgeven door Zwalm, in het oosten door Brakel, in het zuid(west)en door Maarkedal en in het (noord)westen door Oudenaarde. De noordoostelijke grens met Zwalm wordt gevormd door de Peerdestokbeek. Andere natuurlijke waterlopen binnen het Horebeekse grondgebied zijn de Krombeek en de Roebeek. De gewestweg N8 tussen Brussel en Koksijde doorsnijdt het zuidelijke deel van de gemeente. Het plangebied bevindt zich in de kern van Sint-Maria-Horebeke, op ca. 250m ten noordoosten van de parochiekerk, en situeert zich tussen de Dorpsstraat/N454 in het zuidoosten en de Rokegem in het noordwesten. Ter hoogte van het plangebied is op beide wegen een kapel, respectievelijk de Kapel van Onze-Lieve-Vrouw Onbevleete Ontvangenis en de Kapel van het Heilig Kruis, aanwezig. Het terrein zelf omvat enkele gebouwen behorende tot het woonzorgcentrum Groendorp. In het noordwesten is echter een onbebouwd weiland met vijver aanwezig. De omgeving kent nog een relatief agrarisch karakter met een groot aantal wei- en akkerlanden en bebouwing langsheen de wegen.

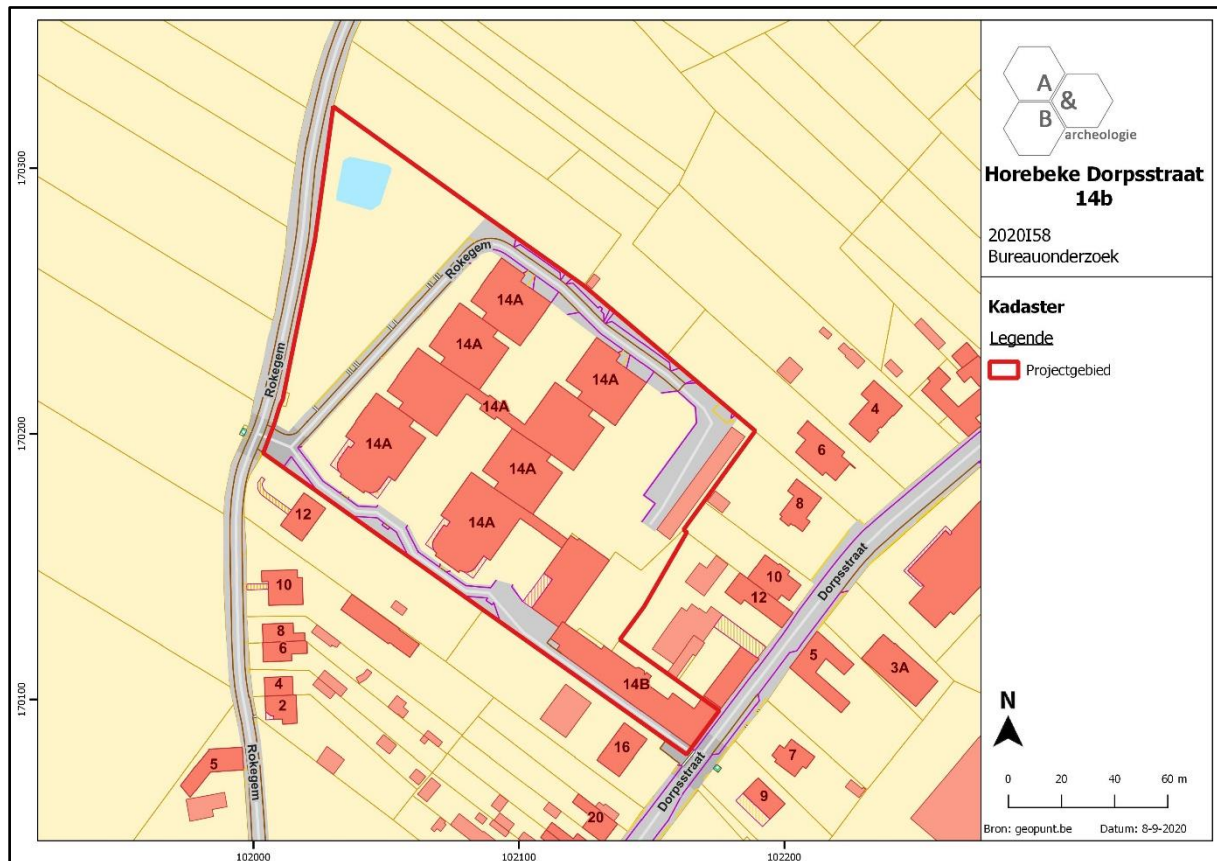
Op de bodemgebruikskaart van 2011 staat het grootste deel van het plangebied gekarteerd onder het type 'akkerbouw', in het zuidwesten wordt 'andere bebouwing' aangegeven. Dit komt niet volledig overeen met de huidige situatie.

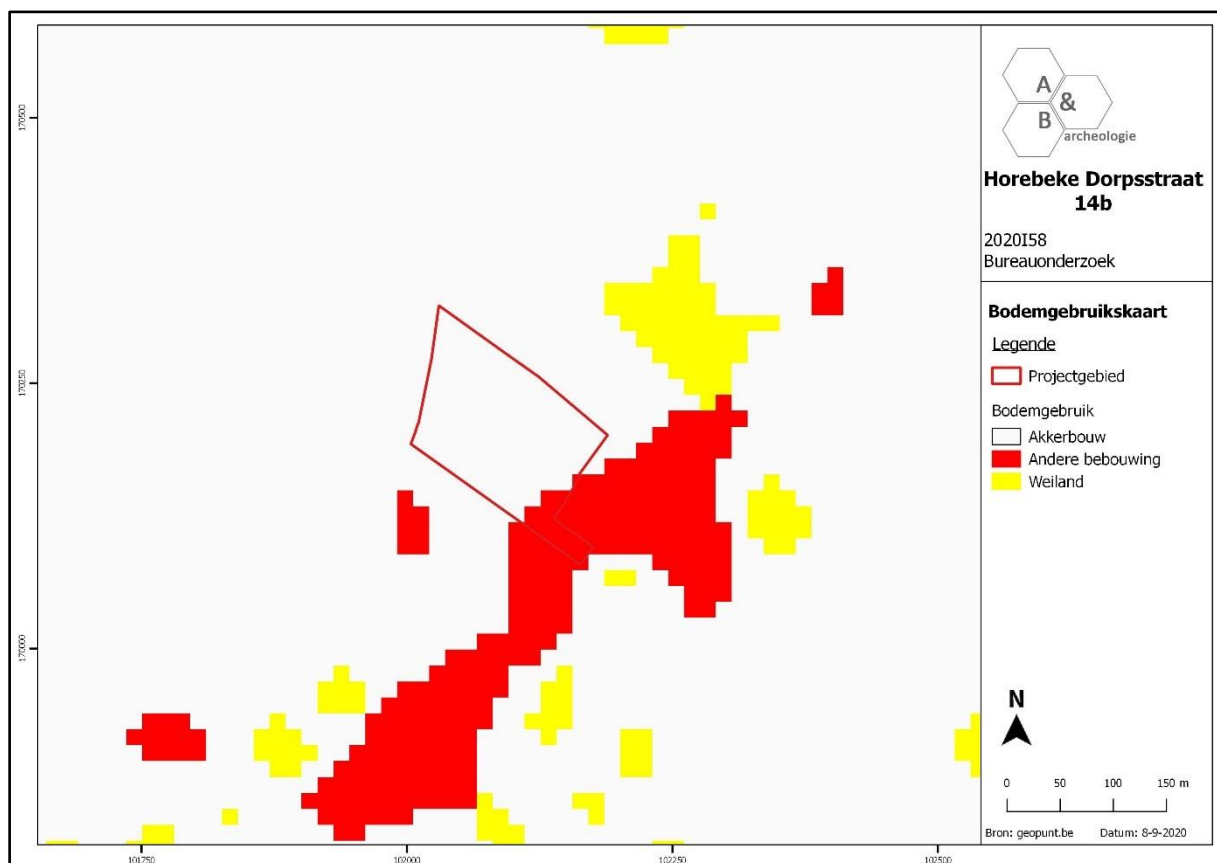
Figuur 4 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 5 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 6 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

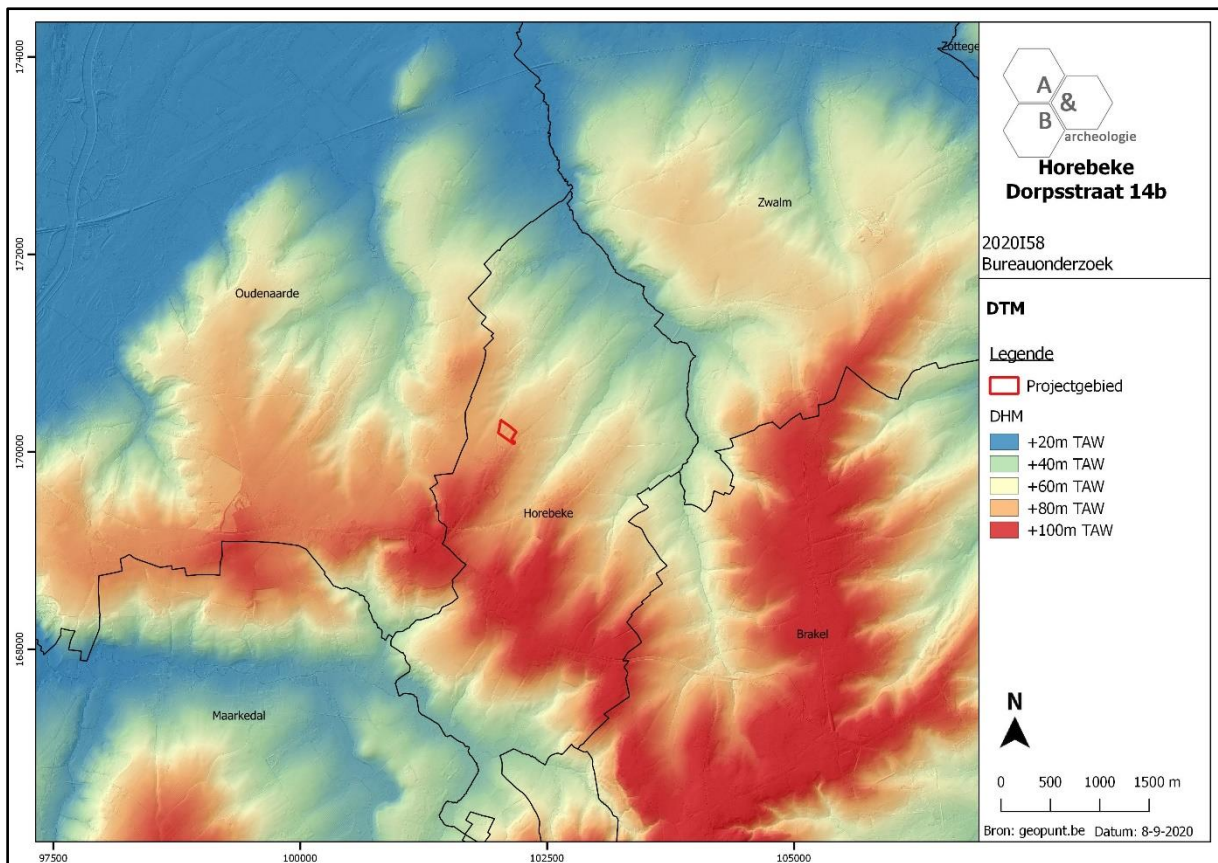

Figuur 7 Zicht op de bodemgebruikskarta met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

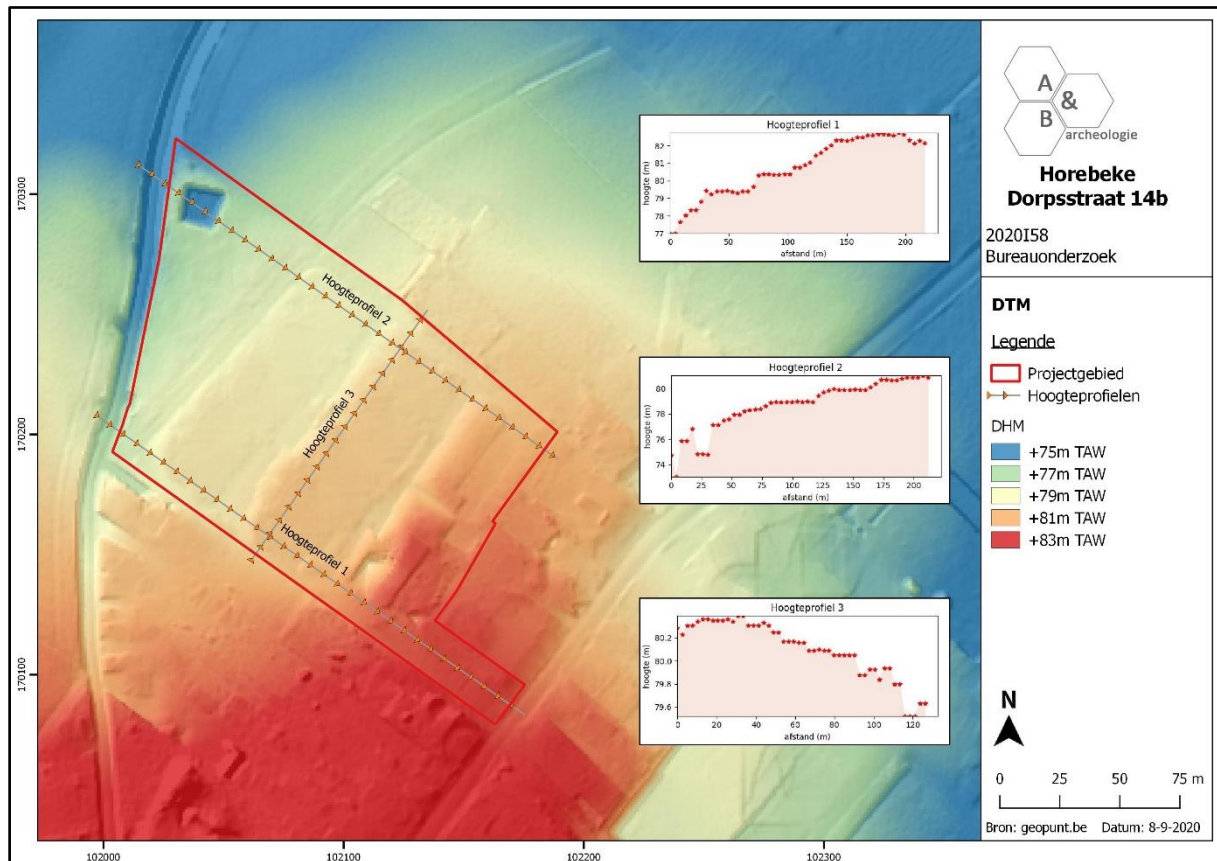
2.3.2. Landschappelijke situering

Landschappelijk gezien maakt Horebeke deel uit van de Vlaamse Ardennen, een heuvelachtige streek in het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen. Het reliëf fluctueert in hoogte tussen ca. 25 en 102m en wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een noordwest-zuidoost gerichte heuvelrug centraal binnen het Horebeekse grondgebied. Het uiterste noord(oosten) en zuid(westen) kennen een lagere ligging in de valleien van respectievelijk de Peerdestokbeek en de Maarkebeek. Het projectgebied bevindt zich op een noordelijke uitloper van de heuvelrug en kent een hellend verloop met maximaal hoogteverschil van ca. 7,2m van noordwest (min. +75,5m TAW) naar zuidoost (max. +82,7m TAW). In het uiterste noordwesten kan eveneens de vijver (ca. +74,8m TAW) worden onderscheiden. De straat Rokegem, gesitueerd ten noordwesten van het plangebied, vormt eveneens een opvallende depressie (min. +72,6m TAW) in het landschap. De deelzone waar de geplande werken plaatsvinden helt ook van noordwest naar zuidoost, van ca. +81,50m TAW naar ca. +82,50m TAW.

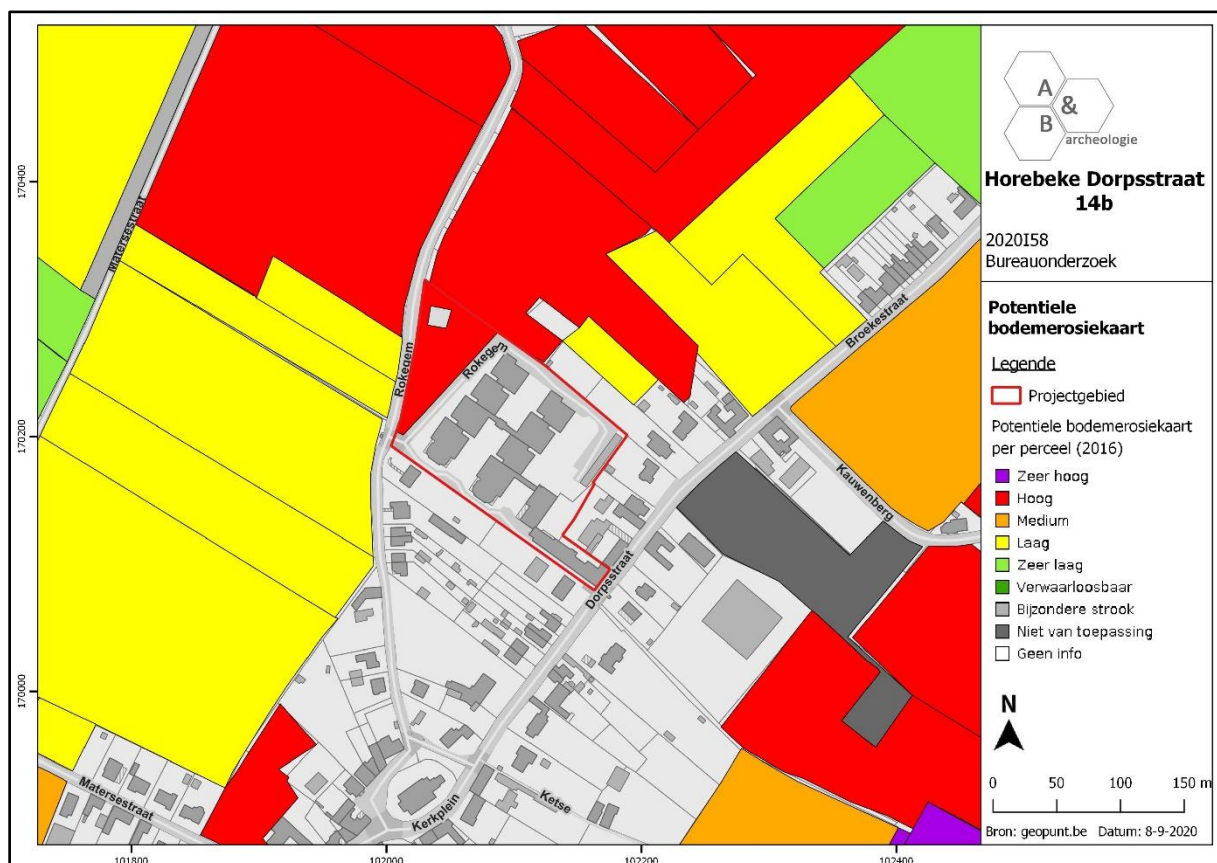
Op de potentiële bodemerosiekaart wordt in het noordwestelijke deel van het terrein een hoge bodemerosiegraad aangegeven. Het overige deel van het plangebied wordt niet ingekleurd, wat aangeeft dat er geen informatie voorhanden is.

Figuur 8 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

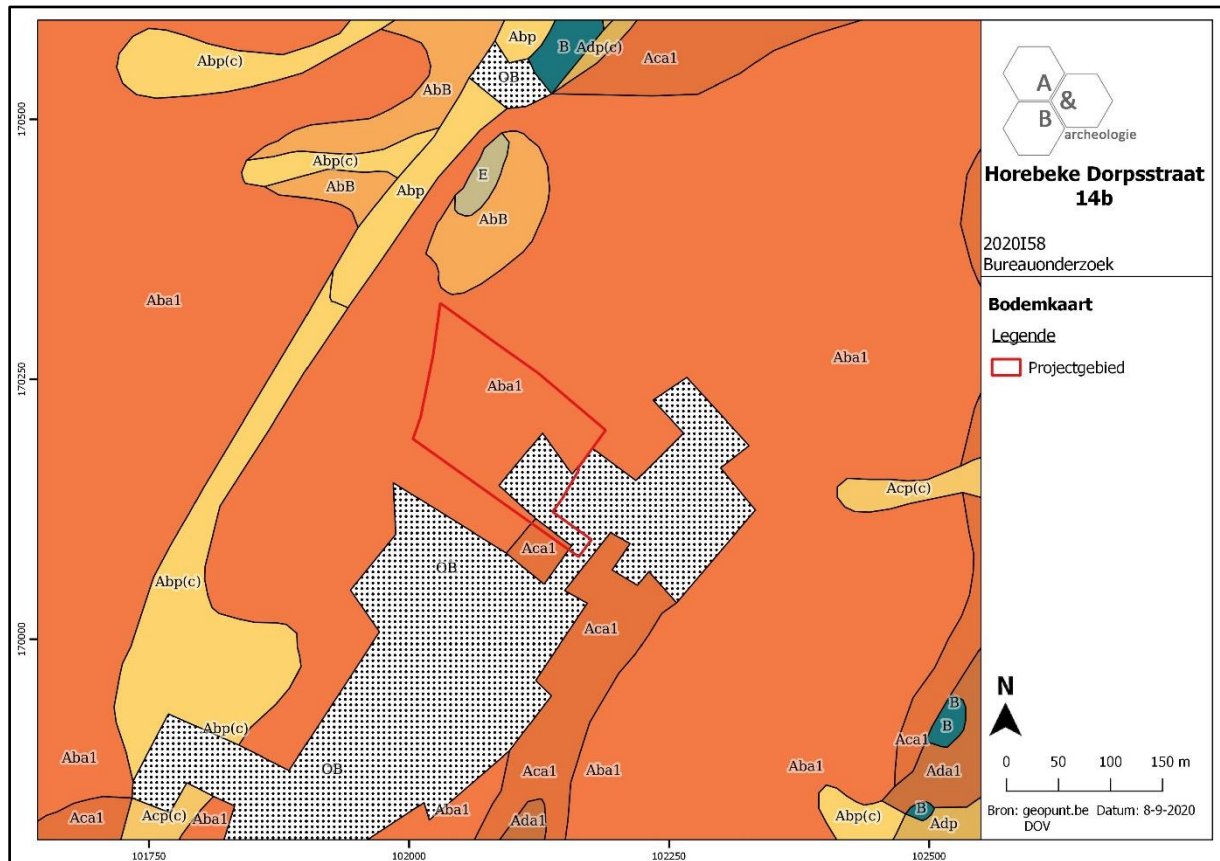
Figuur 9 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).

Figuur 10 Zicht op de potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

Op de bodemkaart worden binnen het noordwestelijke deel van het plangebied een Aba1-bodem aangegeven. Dit zijn droge leembodems met textuur B-horizont en dunne A-horizont (<40cm). De serie Aba ontwikkelde zich in het Pleistocene loessdek en vertoont onder de A-horizont een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B-horizont. De bouwvoor is donkerbruin, homogeen en bestaat uit een humushoudende leem. Het zuidoosten van het terrein wordt verder gekarteerd als bebouwde zone (type OB). Dit type omvat kunstmatige gronden waarbij het oorspronkelijke bodemprofiel door ingrijpen van de mens werd gewijzigd of vernietigd. Ook de zone waar de geplande werken plaatsvinden is als bebouwde zone gekarteerd.

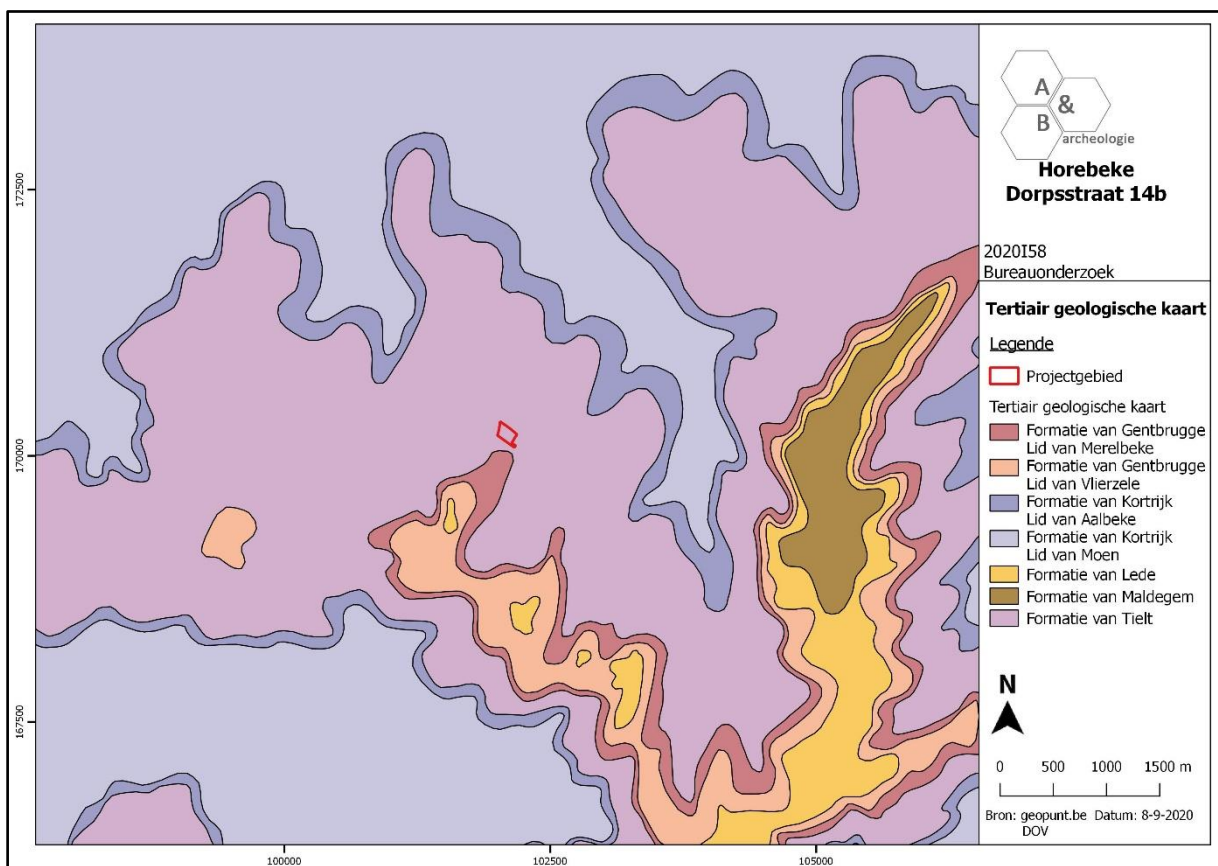
Figuur 11 Zicht op de bodemkaart ter hoogte van het plangebied (bron: DOV).

2.3.4. Geologische situering

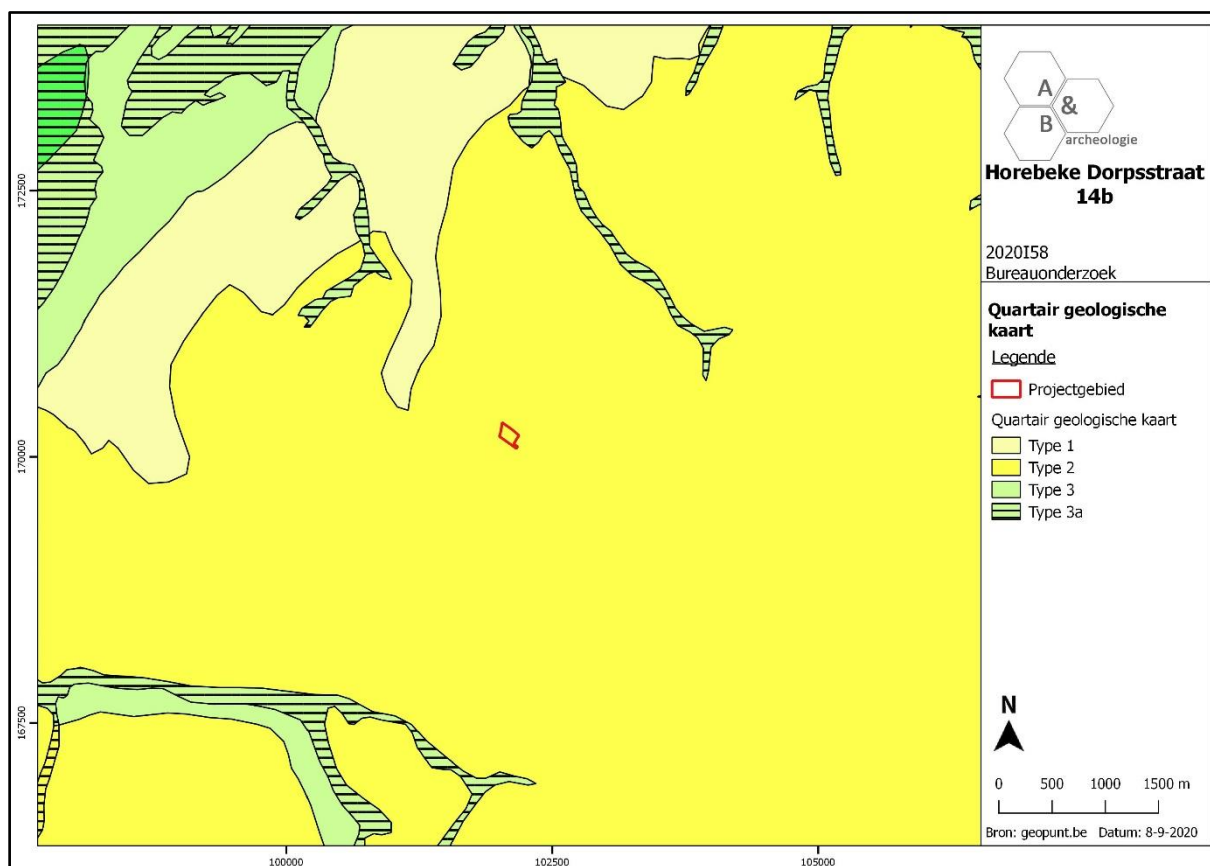
De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Tielt. Deze geologische eenheid wordt gekenmerkt door een grijsgroen zeer fijn, kleihoudend zand tot silt.

De Quartair geologische kaart geeft aan dat het plangebied bestaat uit het type 2: geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie (2). Deze bestaat uit eolische afzettingen van zand tot silt uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk Vroeg-Holoceen (**ELPw**) en/of uit hellingsafzettingen van het Quartair (**HQ**).

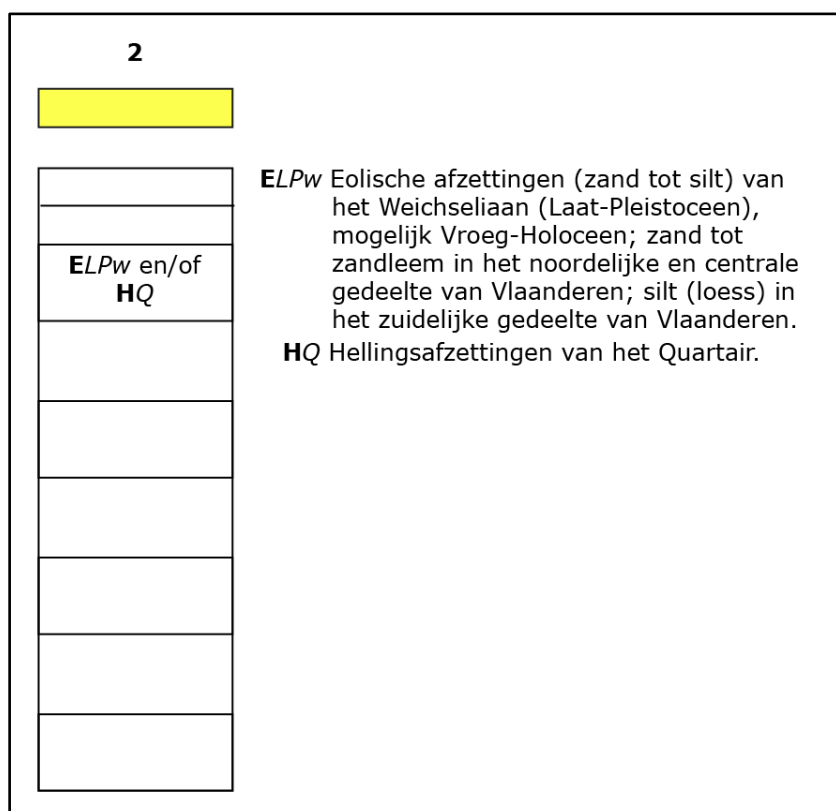
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 12 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 13 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 14 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 2 (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁶

2.4.1. Sint-Maria-Horebeke

De oudste vondsten binnen het grondgebied van Sint-Maria-Horebeke gaan terug tot de steentijden. Zo werden onder meer ten oosten van de Broekestraat lithische artefacten uit het neolithicum aangetroffen. Daarnaast zijn er eveneens sporen van bewoning in de ijzertijd gekend en zijn Romeinse villadomeinen aanwezig langs de noord- en zuidflanken van de Krombeekvallei. De belangrijke Romeinse weg tussen Hofstade, Velzeke en Kortrijk volgde gedeeltelijk de huidige gemeentegrens met Mater.

De oudste gekende historische vermelding van Sint-Maria-Horebeke gaat terug tot 1090 (Horenbecca). Het Germaanse toponiem, bestaande uit de stammen 'hurnjon' (uitloper van het hoogland) en 'baki' (beek), verwijst naar de landschappelijke ligging van de bewoningskern. In 1115 is sprake van 'Marie de superiore Horenbecca' en in 1186 wordt de plaatsnaam 'Horenbecca' opnieuw teruggevonden.

In de middeleeuwen maakte Sint-Maria-Horebeke deel uit van het Land van Aalst, meer bepaald van de baanderij Schorisse. Het bezat een eigen baljuw, meier, schepenenbank en een leenhof dat over civiele en criminele zaken bevoegd was en afhing van het grafelijke leenhof van Aalst. De heerlijkheid Rokegem, waarvan de heren uit het huis van Gavere stamden, vormde een enclave binnen het grondgebied van de gemeente. De oude steenweg tussen Oudenaarde en Geraardsberge, nu gekend als de Heerweg, dateert reeds uit de middeleeuwen.

Het patronaatsrecht over de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw werd uitgeoefend door de Sint-Salvatorabdij te Ename. De tienden kwamen ten goede aan de parochiekerk en de abdij van Ename. De parochie maakte deel uit van de dekenij Ronse tot de oprichting van de dekenij Sint-Maria-Horebeke in 1913. De kerk werd volledig heropgebouwd aan het einde van de 18de eeuw.

In het gehucht Korsele, ook wel Geuzenhoek genoemd, leeft nu nog de enige protestantse gemeenschap die zich sinds de 16de eeuw ononderbroken heeft kunnen handhaven in Vlaanderen. In de 17de en 18de eeuw vormde ze een van de zeven protestantse gemeenten rond Oudenaarde, zogenaamd 'De Vlaamse Olijfborg'. De eerste kerk werd gebouwd in 1794-1795 en bleef in gebruik tot de bouw van de huidige protestantse evangelische kerk in 1872.

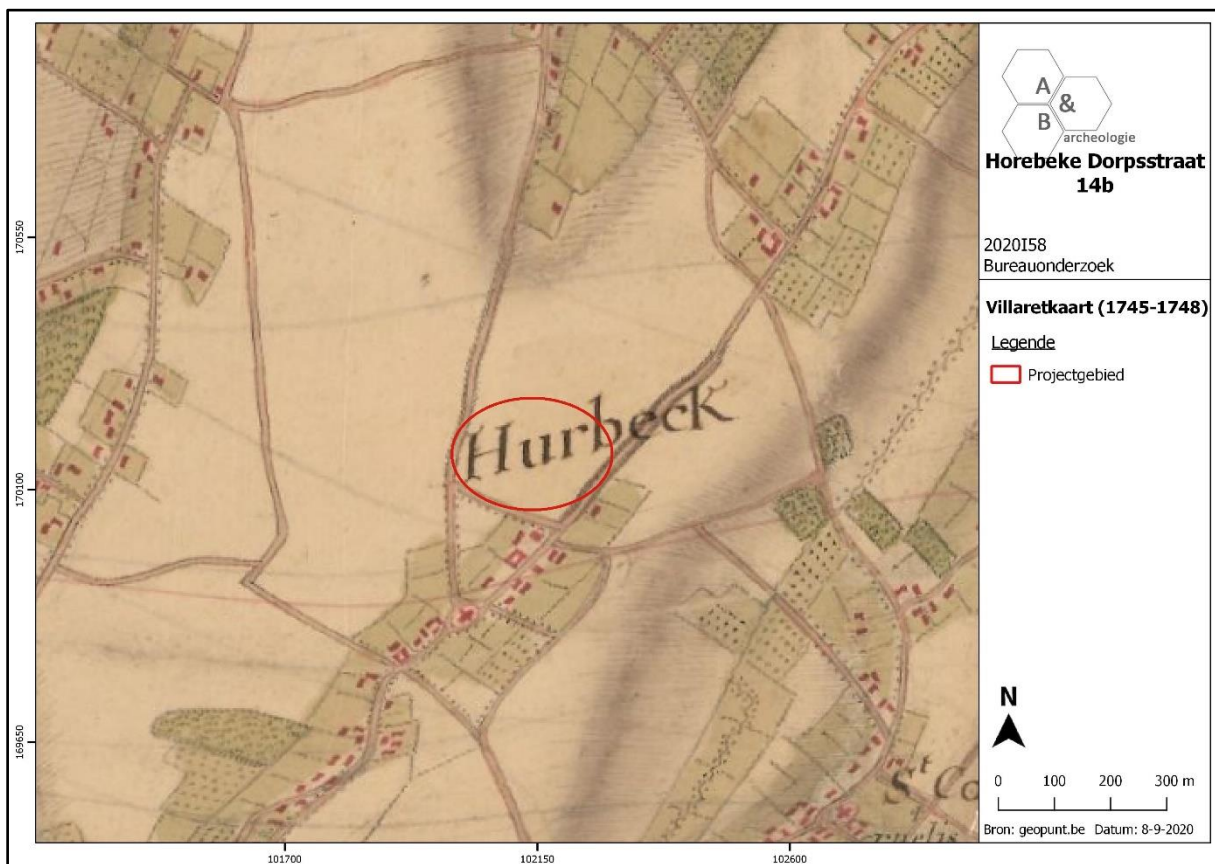
2.4.2. Plangebied

Concrete informatie over de historische ontwikkeling van het plangebied kan teruggevonden worden op de historische kaarten en luchtfoto's. De oudste relevante kaart voor het plangebied is de Villaretkaart uit 1745-1748. Hierop wordt het plangebied reeds omvat door de Dorpsstraat in het zuidoosten en Rokegem in het noordwesten. Ook langs de zuidwestelijke zijde is een weg aanwezig. Het plangebied zelf is onbebouwd en bevindt zich meteen ten noorden van de dorpskern van 'Hurbeck'. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld. Het plangebied wordt volledig ingenomen door landbouwgronden net ten noorden van de kern van Sint-Maria-Horebeke. Op de 19de-eeuwse Atlas der Buurtwegen (ca. 1840), kaart van Popp (ca. 1846-1879), kaart van Vandermaelen (ca. 1846-1854) en op de topografische kaart van 1864 wordt evenmin bebouwing

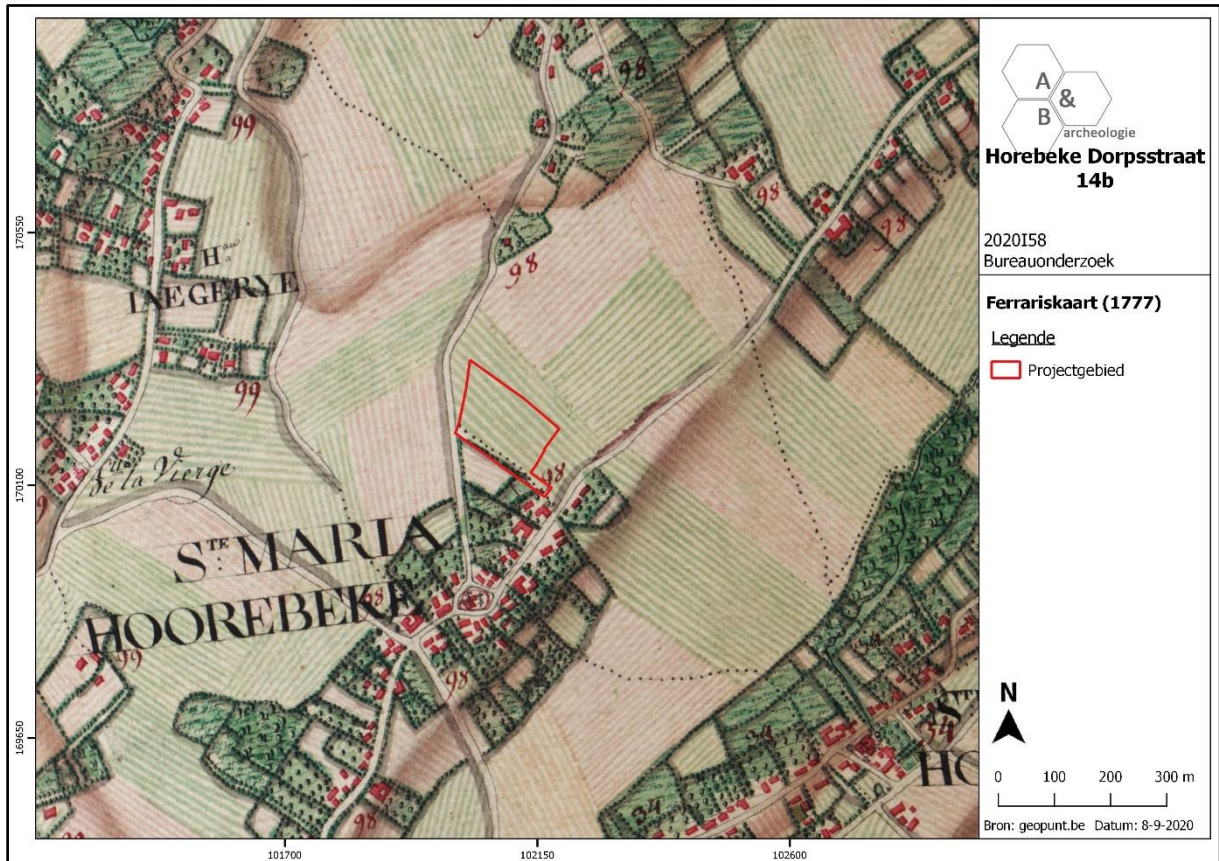
⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Sint-Maria-Horebeke*

aangegeven binnen de grenzen van het terrein. In het noordwestelijke deel loopt in deze periode een noordoost-zuidwest georiënteerde weg doorheen het plangebied. De topografische kaart van 1884 toont voor het eerst bebouwing in de zuidoostelijke hoek van het terrein, aansluitend bij de Dorpsstraat. Hetzelfde is zichtbaar op de luchtfoto's van 1971 en 1979-1990. De weg binnen het plangebied wordt opgegeven aan het einde van de 20ste eeuw. Vanaf 2000-2003 wordt gestart met de bouw van het huidige woonzorgcentrum centraal binnen het plangebied. Ook in het noordwestelijke deel lijken enkele bodemingrepen te hebben plaatsgevonden, al kan de precieze aard en omvang hiervan niet bepaald worden aan de hand van de luchtfoto alleen. Het zuidelijke deel van het plangebied blijft quasi ongewijzigd. Tegen 2005-2007 lijken de werkzaamheden rond de bouw van het huidige woonzorgcentrum grotendeels voltooid te zijn. In het noordwesten wordt een vijver uitgegraven. De luchtfoto van 2009 toont tot slot de bouw van een langwerpig gebouw en de aanleg van een parking en groenzone in het zuidoostelijke deel van het terrein.

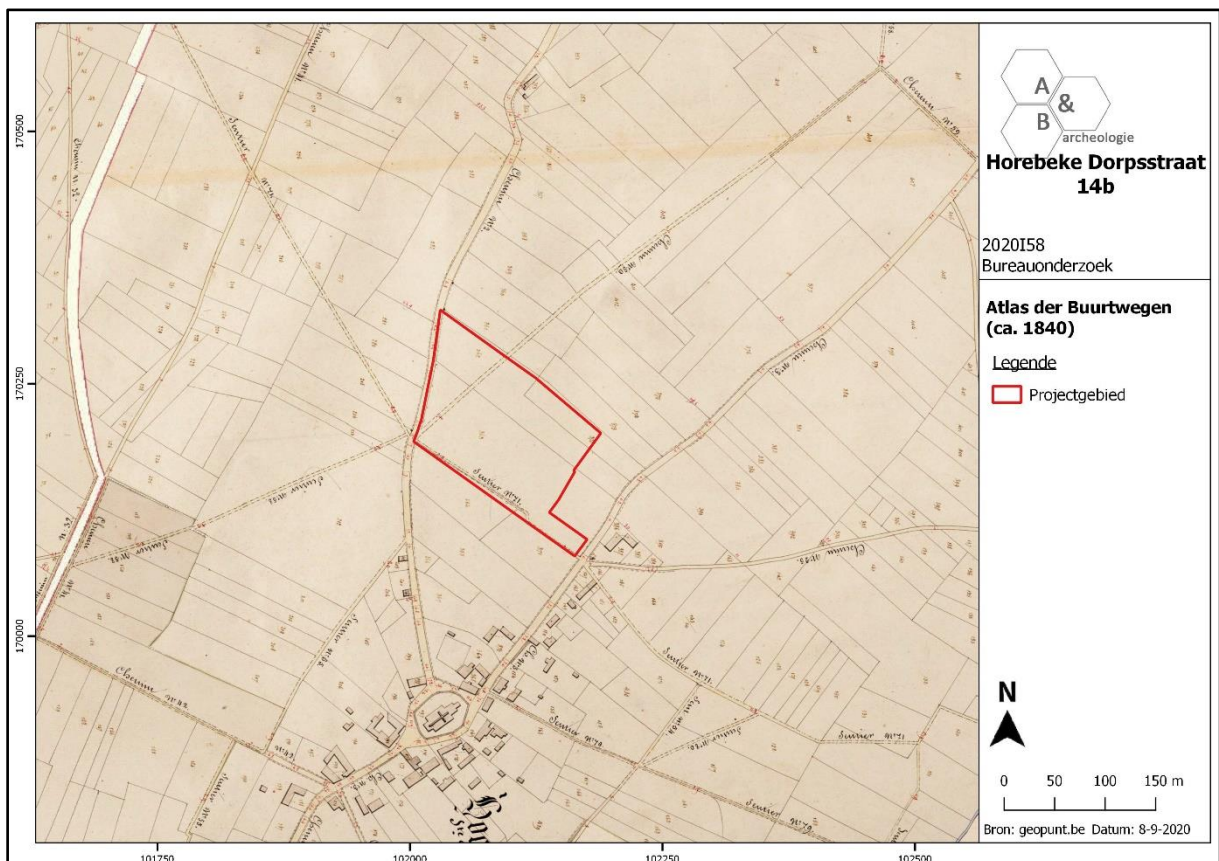
Meer toegespitst op de zone van de geplande werken – die slechts een klein deel van het totale plangebied zullen innemen - kan het historische grondgebruik als volgt samengevat worden: landbouwgrond van minstens midden 18de eeuw tot een stuk in de 20ste eeuw; tuinzone op de luchtfoto's van 1971 tot 2000-2003; braakliggend terrein/werfzone op de luchtfoto van 2005-2007 bij de bouw van de omliggende gebouwen; werfweg die doorheen de deelzone loopt op de luchtfoto van 2009; braakliggend/groenzone nadien.

Figuur 15 Uitsnede uit de Villaretkaart (1745-1748) met benaderende aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

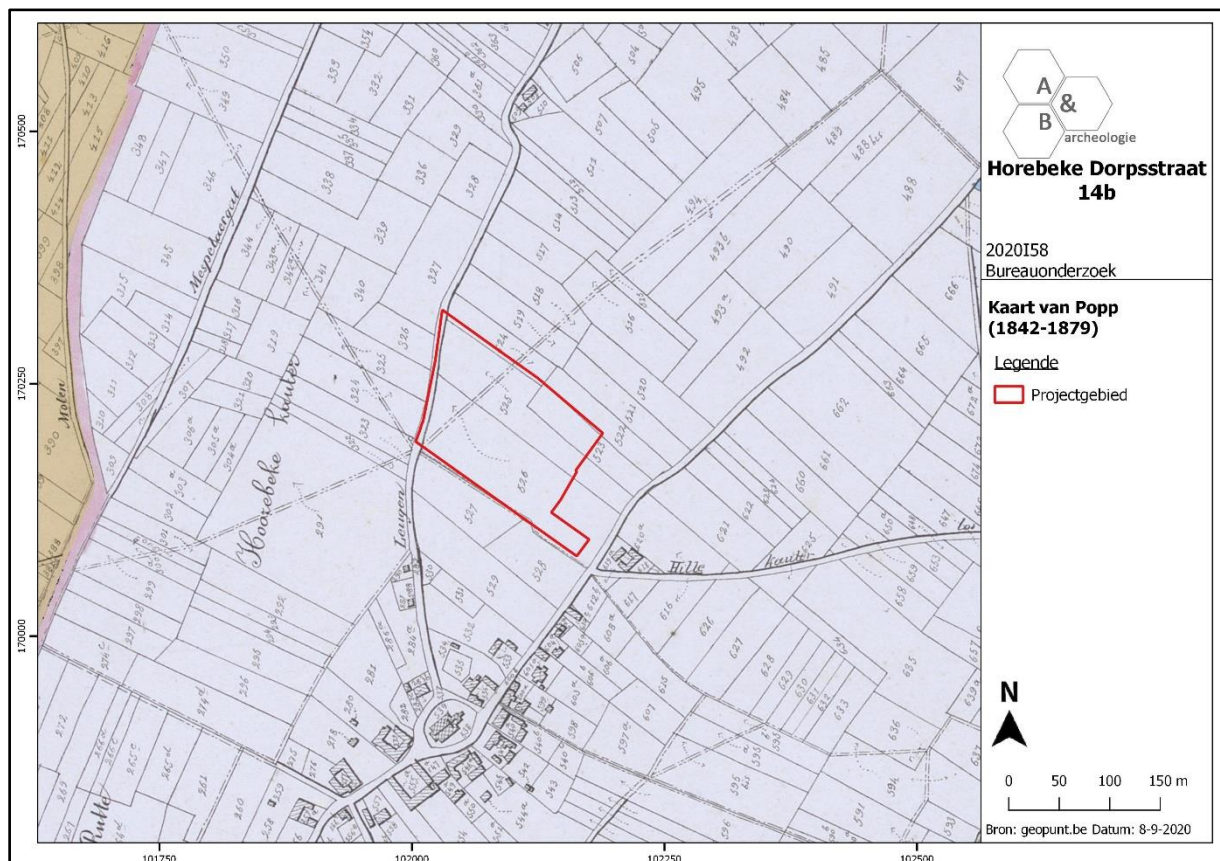
Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

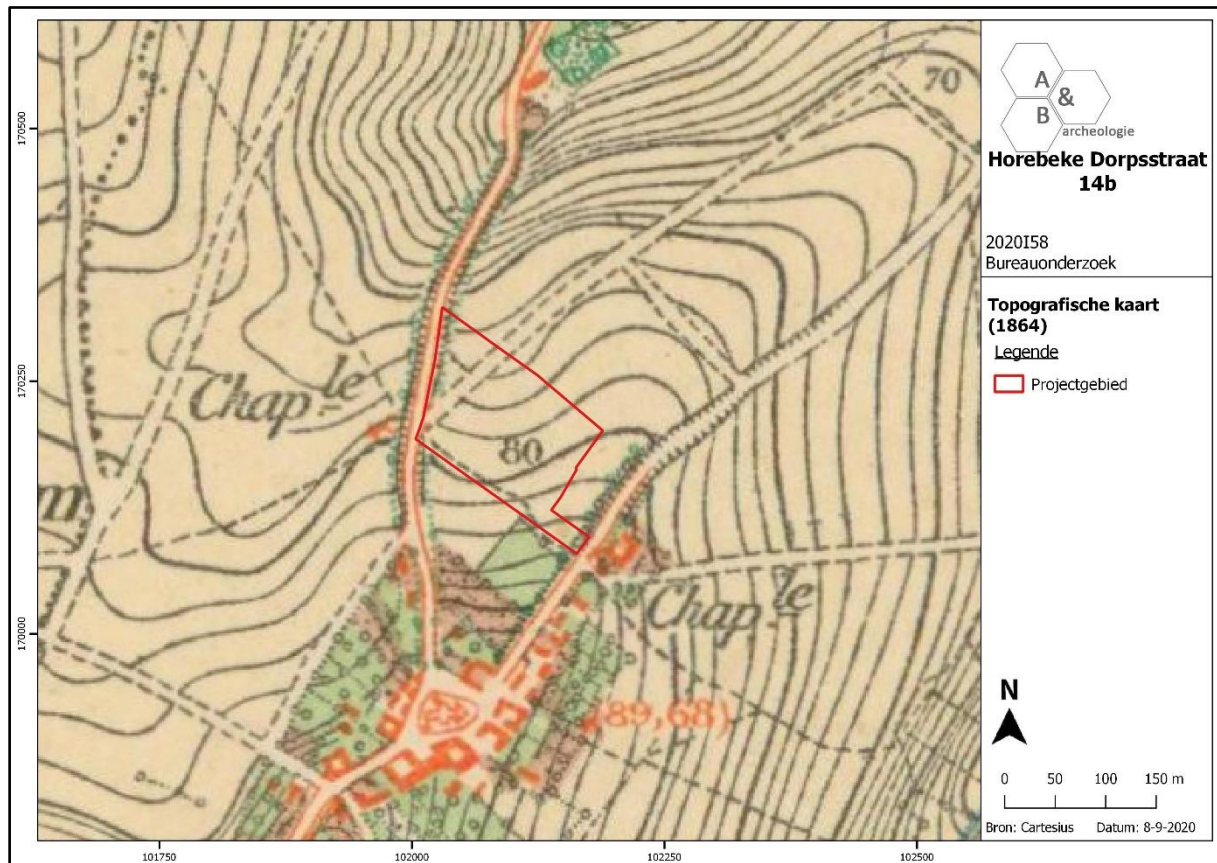
Figuur 17 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

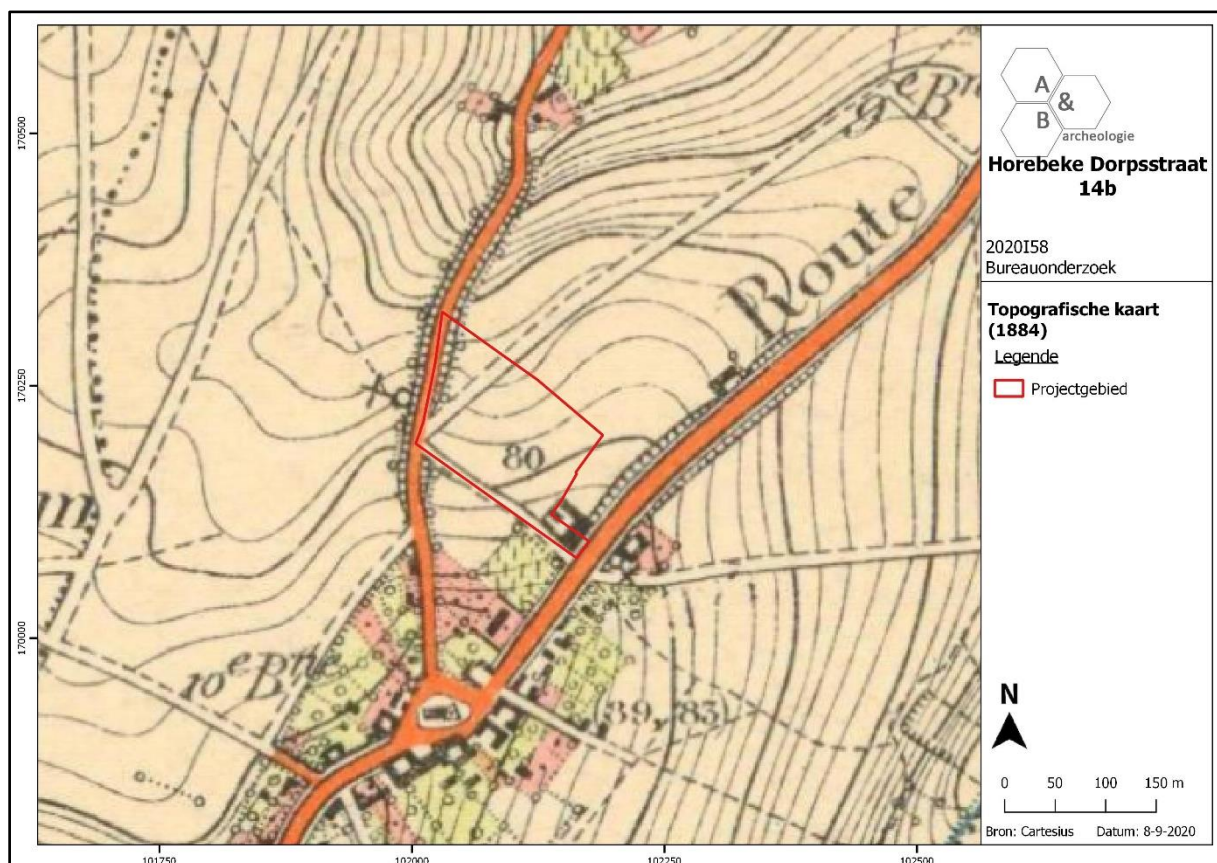
Figuur 18 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

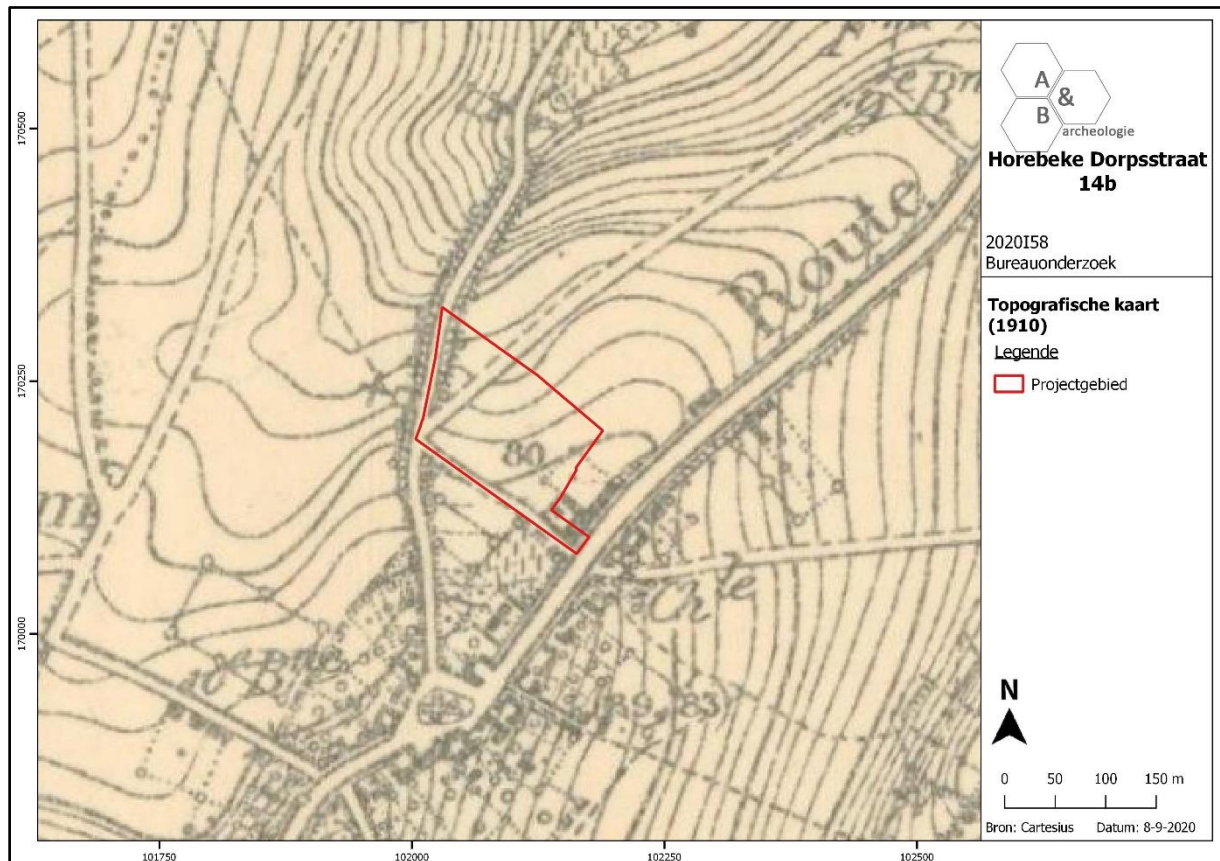
Figuur 19 Uitsnede uit de Poppkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

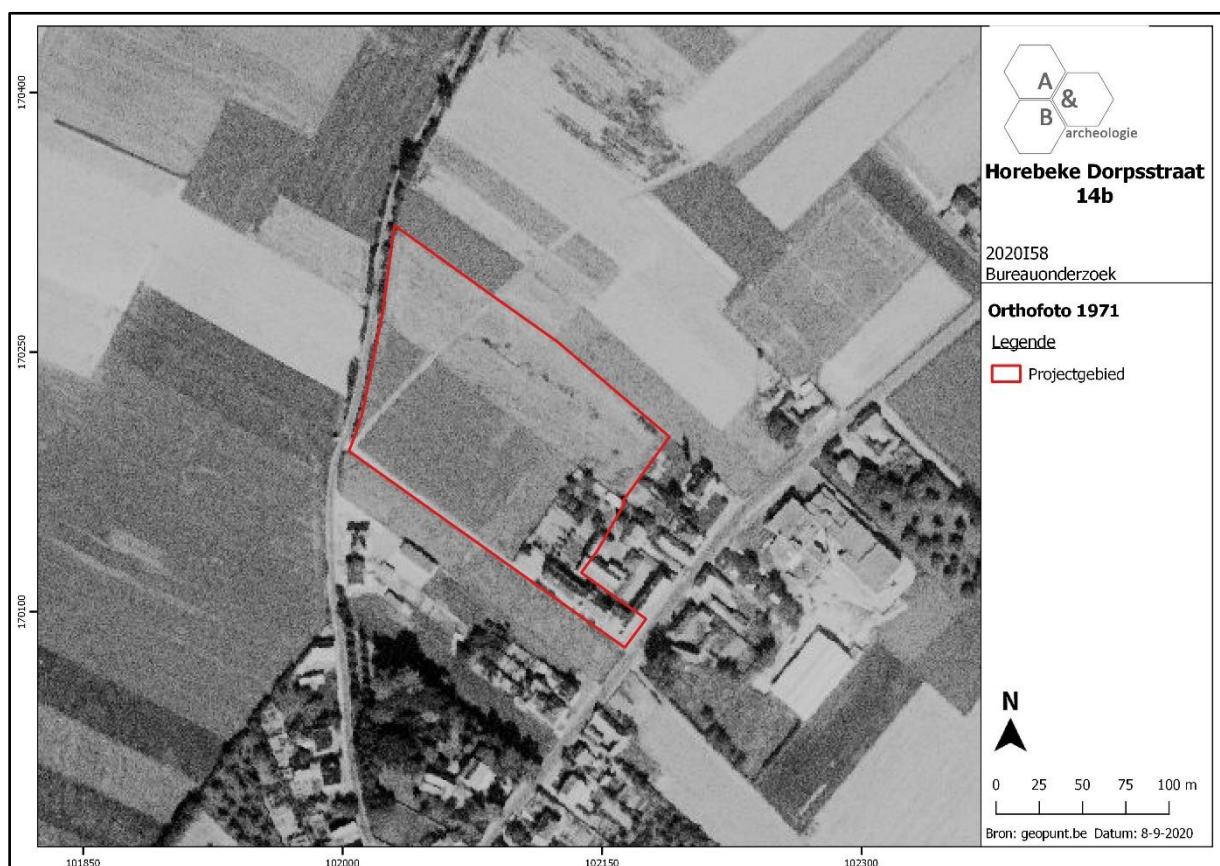
Figuur 20 Uitsnede uit de topografische kaart van 1864 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

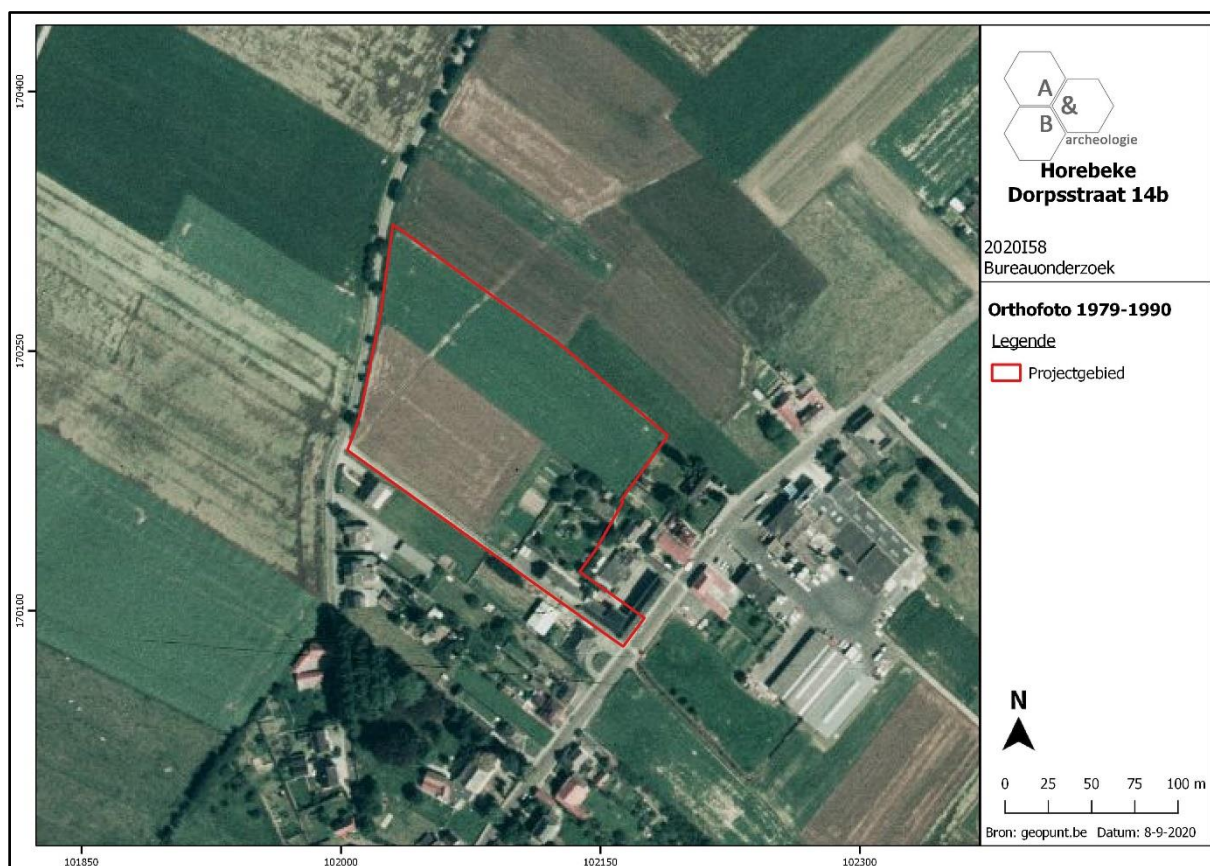
Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1884 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

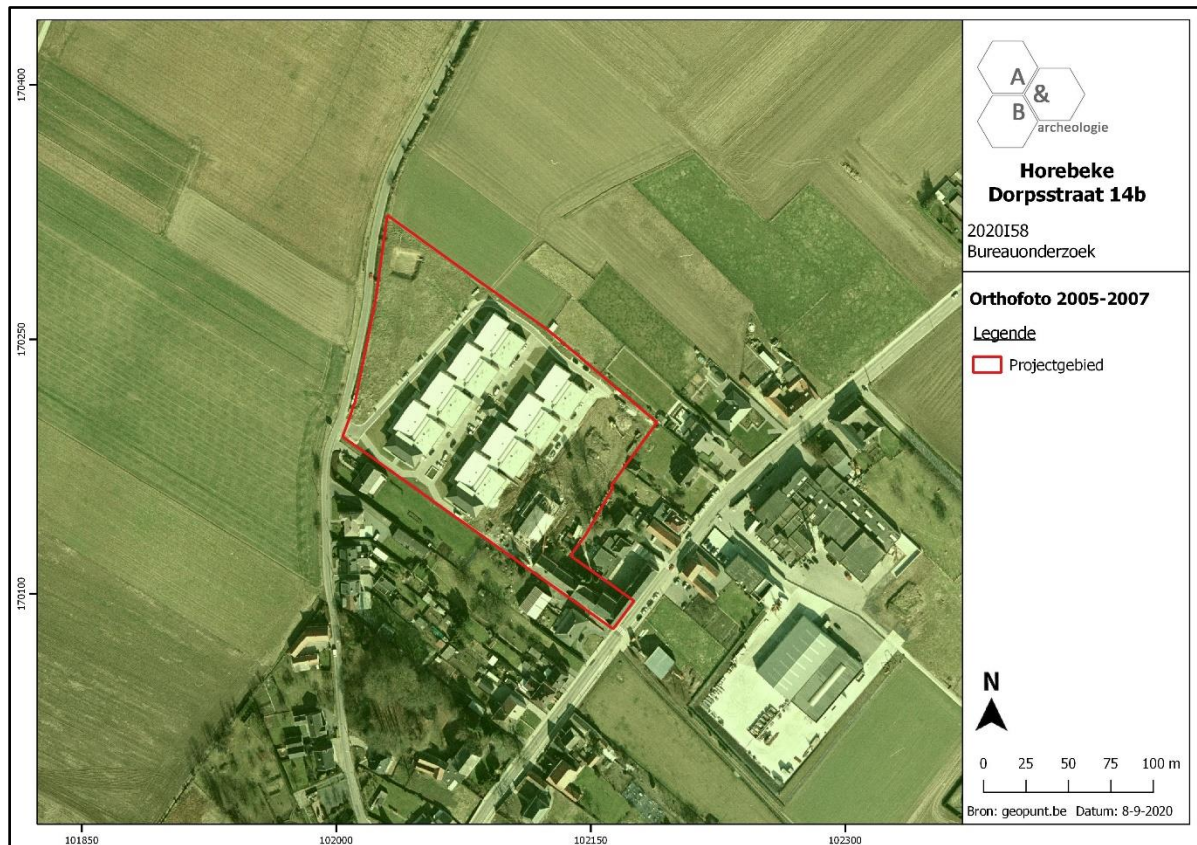
Figuur 23 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

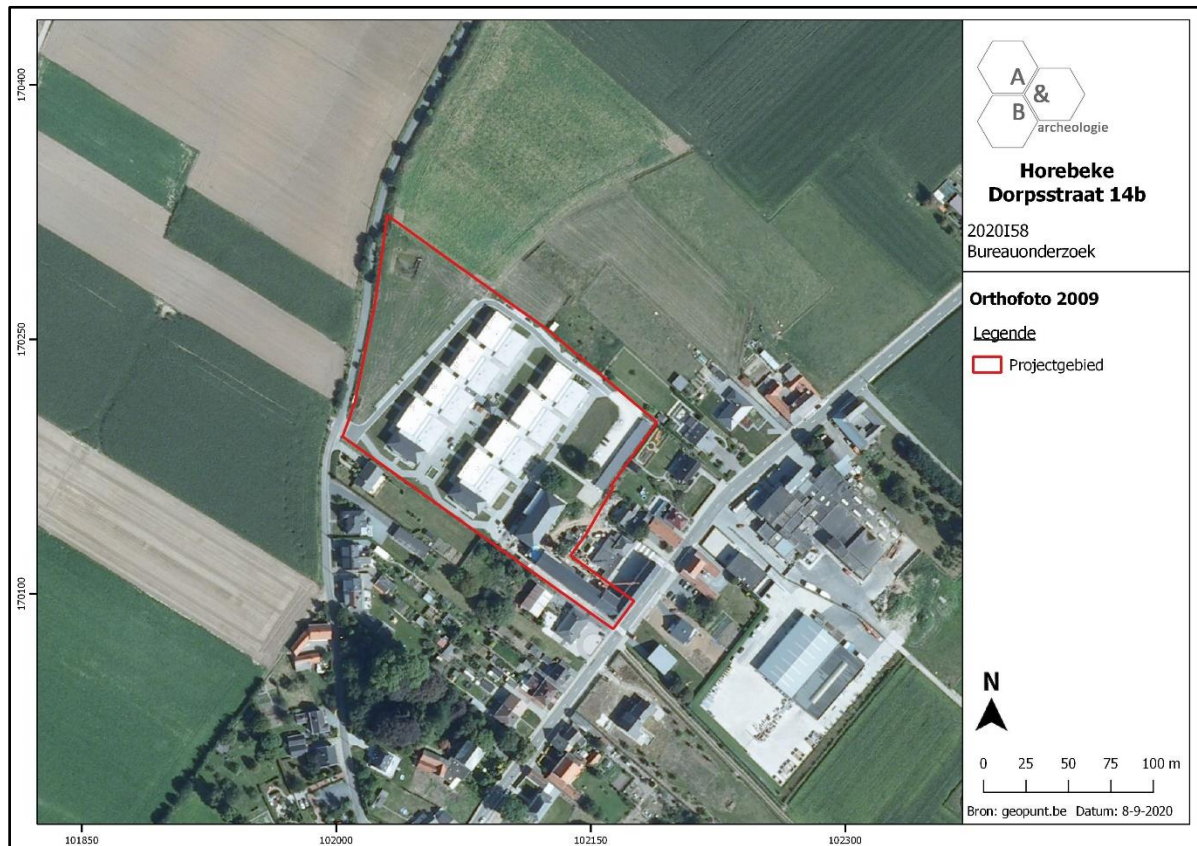
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2005-2007 (bron: geopunt.be).

Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2009 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) worden in de omgeving van het plangebied slechts enkele sites aangegeven. Deze worden hiernavolgend per periode besproken.

2.5.1. IJzertijd

Bij opgravingen aan de Meersestraat (CAI ID 508040)⁷ te Sint-Kornelis-Horebeke werd bovenaan een helling die naar de Roebeek afdaalt een crematiegraf teruggevonden. In de grafkuil bevond zich een houtskoolrijk pakket waarin kleine spikkels verbrand bot, enkele fragmenten verroest ijzer en een aantal bodem- en wandscherven van een pot in handgevormd aardewerk werden aangetroffen. Het graf dateert vermoedelijk uit de ijzertijd, maar zou ook uit de vroeg-Romeinse periode kunnen stammen.

Ook aan de Broekestraat (CAI ID 500050)⁸, op ca. 1,3km ten noordoosten van het plangebied, werden enkele sporen uit de late ijzertijd geregistreerd. Het betreft een oude bewoningslaag, een kuil met brokken verbrande leem, houtskoolfragmenten en organische resten en verschillende paalsporen. Verder werden op de site sporen van een stenen gebouw uit de Romeinse periode aangetroffen. De funderingen van het gebouw werden gebouwd met ijzerzandsteen. Mogelijk werd eveneens een stal herkend. Rondom de bewoning werden twee grachten met Romeins aardewerk aangetroffen. De onderste grachtvulling kon in de eerste helft van de 1ste eeuw gedateerd worden, de bovenste vulling in de tweede helft van de 2de eeuw. Ook werden enkele sporen en resten van lokale ijzerbewerking aangesneden en werd een gedeeltelijk verstoord brandrestengraf herkend. Een Romeinse weg, opgebouwd uit brokken ijzerzandsteen en grint, doorkruiste het plangebied. Tot slot werden zeven silexartefacten uit het midden neolithicum, waaronder twee gepolijste bijlen, ingezameld als losse vondst uit een geërodeerde laag.

2.5.2. Romeinse tijd

Bij veldprospecties op ca. 150m ten noorden van het plangebied werd een kleine, maar sterke concentratie aan Romeinse dakpanfragmenten en enkele kiezelzandstenen gedocumenteerd (CAI ID 500230)⁹. Vermoedelijk dient hier een Romeinse villa gelokaliseerd te worden.

Metaaldetectie ter hoogte van de Muziekstraat te Sint-Kornelis-Horebeke (CAI ID 217309)¹⁰ leverde de vondst van een vermoedelijk beugelstuk van een Romeinse fibula op. Op deze locatie werden verder enkele gespen, knopen en onbepaalde munten uit de late en postmiddeleeuwen aangetroffen.

Ook op ca. 1km ten zuidwesten van het plangebied werden enkele Romeinse vondsten ingezameld bij veldkartering (CAI ID 500383)¹¹. Het gaat meer bepaald om enkele wandscherven van *dolia*, *mortaria*,

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Meersestraat I*.

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Broekestraat I*.

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Rokegem*.

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat IX*.

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Brouwerij*.

kruikwaar en kookpotten. Daarnaast werd een concentratie bouwpuin, bestaande uit gefragmenteerde dakpannen en glauconiethoudende veldsteen, vastgesteld.

Aan de Hauwaert Cauter te Mater (Oudenaarde) (CAI ID 500227)¹² worden eveneens enkele Romeinse vondsten gemeld via veldkartering. De aanwezigheid van verschillende aardewerkfragmenten (*terra sigillata*, kruikwaar, *dolia* en kookwaar) en van een belangrijke concentratie bouwpuin (dakpannen, hypocausttegels, *tubuli*, mortel, vloerbeton en glauconiethoudende kiezelzandsteen met mortelrestanten) wijzen vermoedelijk op de aanwezigheid van een Romeinse villa.

2.5.3. Nieuwe en nieuwste tijd

Op ca. 200m ten oosten van het plangebied werd in 1973 een 18de-eeuwse muntschat teruggevonden onder een dorpel in het achterhuis van de boerderij (CAI ID 500103)¹³. De muntschat bevatte 148 munten en was verborgen in een organisch recipiënt.

Metaaldetectie aan de Muziekstraat, op ca. 1km ten zuidoosten van het plangebied leverde enkele vondsten uit de nieuwe en nieuwste tijd. Het gaat onder meer om een groot aantal musketkogels (CAI ID 211825¹⁴, 215857¹⁵, 216946¹⁶, 217237¹⁷, 218719¹⁸, 219786¹⁹, 220313²⁰, 220315²¹, 220421²², 220452²³, 220458²⁴, 2220461²⁵, 220496²⁶, 220475²⁷), een deksel van een pijlgewicht (CAI ID 220496²⁶), een 17de-eeuws muntgewicht (CAI ID 220496²⁶), 10 zilveren Oostenrijkse oorden uit ca. 1750 (CAI ID 220496²⁶), een munt uit 1806 (?) (CAI ID 220458²⁴), een 19de-eeuwse knoop en gesp (CAI ID 220452²³), enkele 19de-eeuwse zaailoodjes (CAI ID 220452²³), een broche met opschrift 'SPONTIN' uit 1922 (CAI ID 220458²⁴), een katholieke hanger met opschrift 'MONSTRA TE ESSE MATREM', een 19de-eeuws kruisje en een 20ste-eeuwse hanger van Sint-Christophel (CAI ID 220475²⁷), een munt van Leopold III (CAI ID 220452²³), enkele onbepaalde objecten (CAI ID 220452²³, 220475²⁷) en enkele onbepaalde munten (CAI ID 220452²³, 220458²⁴).

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Mater Hauwaert Cauter*.

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Dorpsstraat I*.

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat V*.

¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat VI*.

¹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat VII*.

¹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat VIII*.

¹⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat X*.

¹⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kempeland*.

²⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kempeland I*.

²¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kempeland*.

²² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat XI*.

²³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat XII*.

²⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat III*.

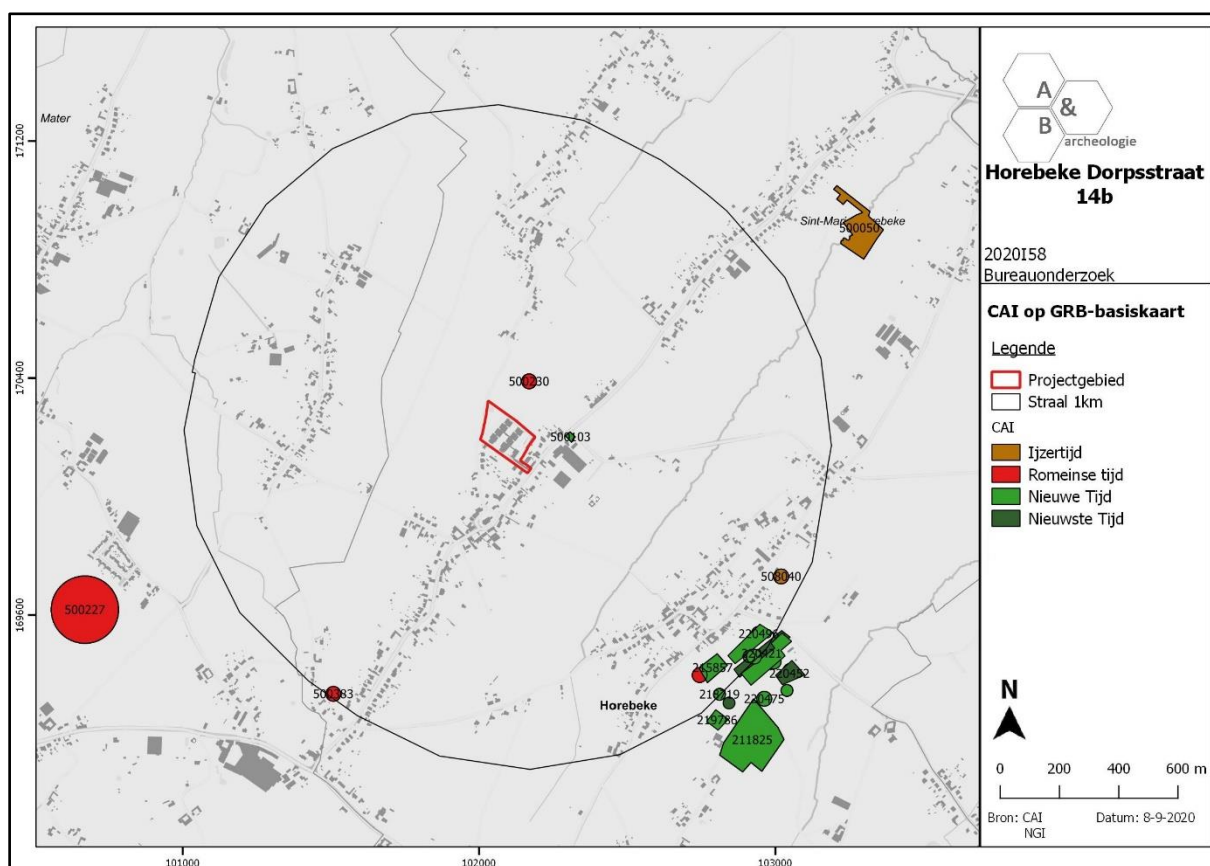
²⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat IV*.

²⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat III*.

²⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat II*.

2.5.4. Conclusie

Het archeologisch kader geeft een verhoogd archeologisch potentieel aan voor de omgeving van het plangebied. Hoewel nog relatief weinig (gravend) archeologisch onderzoek gebeurde rondom het plangebied, tonen de gekende waarden aan dat de omgeving van het plangebied reeds lang werd gefrequenteerd. Enkele losse lithische vondsten wijzen op menselijke aanwezigheid in de steentijd, en er zijn enkele sites uit de ijzertijd gekend. Opvallend is echter het grote aantal aanwijzingen voor Romeinse bewoning in de omgeving van het plangebied. Bij veldprospecties op ca. 150m ten noorden van het plangebied werd een kleine, maar sterke concentratie aan Romeinse dakpanfragmenten en enkele kiezelzandstenen gedocumenteerd. Vermoedelijk dient hier een Romeinse villa gelokaliseerd te worden. Verder werd op ca. 200m ten oosten van het plangebied een muntschat uit de 18de eeuw aangetroffen.

Figuur 28 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be en CAI).

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Het plangebied bevindt zich op ca. 250m ten noordoosten van de parochiekerk van Sint-Maria-Horebeke. De oudste relevante kaart voor het plangebied is de Villaretkaart uit 1745-1748, het huidige wegennet rond het terrein is dan reeds aanwezig. Het plangebied, gelegen meteen ten noorden van de dorpskern van 'Hurbeck', is onbebouwd en vermoedelijk in gebruik als landbouwgrond. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld. De deelzone waar de werken plaatsvinden, blijft landbouwgrond tot een stuk in de 20ste eeuw. Vanaf de luchtfoto van 1971 tot begin 21ste eeuw is deze zone in gebruik als tuin, waarna de tuin wordt gesupprimeerd rond 2005 en deze zone grotendeels wordt ingenomen als werfzone voor de bouw van de omliggende gebouwen. Op de luchtfoto van 2009 loopt er een werfweg doorheen deze deelzone, waarna het braak komt te liggen en tot een groenzone verwordt. Door de inrichting als tuinzone in de tweede helft van de 20ste eeuw en vooral door de bouw van de naastliggende gebouwen ca. 15 jaar geleden, waarbij de zone van de geplande werken in gebruik was als werfzone, kan verondersteld worden dat er op het terrein reeds bodemversturende activiteiten hebben plaatsgevonden. De kans dat hierbij eventueel aanwezige archeologische sporen zijn vernield is bestaande, maar op basis van enkel de bureaustudie niet met zekerheid vast te stellen.

- Landschappelijk gezien maakt Horebeke deel uit van de Vlaamse Ardennen, een heuvelachtige streek in het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen. Het reliëf wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een noordwest-zuidoost gerichte heuvelrug centraal binnen het Horebeekse grondgebied. Het uiterste noord(oosten) en zuid(westen) kennen een lagere ligging in de valleien van respectievelijk de Peerdestokbeek en de Maarkebeek. Het projectgebied bevindt zich op een noordelijke uitloper van de heuvelrug en kent een hellend verloop met maximaal hoogteverschil van ca. 7,2m van noordwest (min. +75,5m TAW) naar zuidoost (max. +82,7m TAW). De deelzone waar de geplande werken plaatsvinden helt ook van noordwest naar zuidoost, van ca. +81,50m TAW naar ca. +82,50m TAW. De zone van de geplande werken wordt gekarteerd als kunstmatige gronden waarbij het oorspronkelijke bodemprofiel door ingrijpen van de mens werd gewijzigd of vernietigd (type OB), oorspronkelijk zal hier een droge leembodem met textuur B-horizont en dunne A-horizont aanwezig zijn geweest (type Aba1).

- Het archeologisch kader geeft een verhoogd archeologisch potentieel aan voor de omgeving van het plangebied. Hoewel nog relatief weinig (gravend) archeologisch onderzoek gebeurde rondom het plangebied, tonen de gekende waarden aan dat de omgeving van het plangebied reeds lang werd gefrequenteerd. Enkele losse lithische vondsten wijzen op menselijke aanwezigheid in de steentijd, en er zijn enkele sites uit de ijzertijd gekend. Opvallend is echter het grote aantal aanwijzingen voor Romeinse bewoning in de omgeving van het plangebied. Bij veldprospecties op ca. 150m ten noorden van het plangebied werd een kleine, maar sterke concentratie aan Romeinse dakpanfragmenten en enkele kiezelzandstenen gedocumenteerd. Vermoedelijk dient hier een Romeinse villa gelokaliseerd te worden. Verder werd op ca. 200m ten oosten van het plangebied een muntschat uit de 18de eeuw aangetroffen.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

De geplande werken met bodemingrepen spitsen zich toe op een kleine zone van ca. 1085m² in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Op de groenzone wordt een nieuw volume van ca. 465m² gebouwd, dat verbonden wordt met het gebouw ten noordwesten. Dit bestaande gebouw wordt intern verbouwd, echter zonder bijhorende bodemingrepen. Rond het nieuwe volume worden enkele terrassen aangelegd (in totaal ca. 160m²), met rond het geheel een nieuwe brandweg (ca. 460m²). Voor de bouw van het nieuwe volume moet rekening worden gehouden met een bodemingreep van ca. 80cm diep, met plaatselijk diepere ingrepen voor nutsvoorzieningen. De bodemingrepen ter hoogte van de terrassen en de brandweg zal ca. 40 à 60cm diep gaan. Deze werken beperken zich dus tot een zone van iets meer dan 1000m², het overige deel van het plangebied blijft ongewijzigd.

Op basis van het bureauonderzoek kan niet met zekerheid worden vastgesteld of er al dan niet een archeologische site aanwezig is op het plangebied. Bij de afweging voor de noodzaak voor verder vooronderzoek in het kader van de geplande werken, dienen bijkomend volgende zaken in acht worden genomen:

- De deelzone van de geplande werken was recent onderhevig aan grondverstorende activiteiten, door de inrichting als werfzone en de aanleg van een werfweg, te koppelen aan de bouw van de omliggende gebouwen enkele jaren geleden, en door deze bouwwerken zelf.
- De geplande werken zijn zeer beperkt van oppervlakte, ietwat verspreid gelegen van elkaar en voor wat betreft de terrassen en de brandweg ook beperkt in diepte.

Verder vooronderzoek op deze kleine deelzone van het plangebied, waar recent bodemingrepen hebben plaatsgevonden, lijkt in het kader van de geplande werken niet aangewezen. De kans op relevante kennisvermeerdering is gering. Er wordt dus geen verder vooronderzoek geadviseerd.

3.3. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het plangebied bevindt zich op ca. 250m ten noordoosten van de parochiekerk van Sint-Maria-Horebeke. De oudste relevante kaart voor het plangebied is de Villaretkaart uit 1745-1748, het huidige wegennet rond het terrein is dan reeds aanwezig. Het plangebied, gelegen meteen ten noorden van de dorpskern van 'Hurbeck', is onbebouwd en vermoedelijk in gebruik als landbouwgrond. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld. De deelzone waar de werken plaatsvinden, blijft landbouwgrond tot een stuk in de 20ste eeuw. Vanaf de luchtfoto van 1971 tot begin 21ste eeuw is deze zone in gebruik als tuin, waarna de tuin wordt gesupprimeerd rond 2005 en deze zone grotendeels wordt ingenomen als werfzone voor de bouw van de omliggende gebouwen. Op de luchtfoto van 2009 loopt er een werfweg doorheen deze deelzone, waarna het braak komt te liggen en tot een groenzone verwordt. Door de inrichting als tuinzone in de tweede helft van de 20ste eeuw en vooral door de bouw van de naastliggende gebouwen ca. 15 jaar geleden, waarbij de zone van de geplande werken in gebruik was als werfzone, kan verondersteld worden dat er op het terrein reeds bodemverstorende

activiteiten hebben plaatsgevonden. De kans dat hierbij eventueel aanwezige archeologische sporen zijn vernield is bestaande, maar op basis van enkel de bureaustudie niet met zekerheid vast te stellen.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Zie hierboven.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Gezien het terrein gelegen is op een sterke noordwest-zuidoost gerichte helling, kan sprake zijn van bodemerosie en kunnen de sporen mogelijk afgetopt zijn. Daarnaast is het echter ook mogelijk dat de sporen bedekt zijn door een colluviaal pakket, afkomstig van de hoger gelegen locaties, waardoor ze een gunstigere bewaring kunnen kennen.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken met bodemingrepen spitsen zich toe op een kleine zone van ca. 1085m² in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Op de groenzone wordt een nieuw volume van ca. 465m² gebouwd, dat verbonden wordt met het gebouw ten noordwesten. Dit bestaande gebouw wordt intern verbouwd, echter zonder bijhorende bodemingrepen. Rond het nieuwe volume worden enkele terrassen aangelegd (in totaal ca. 160m²), met rond het geheel een nieuwe brandweg (ca. 460m²). Voor de bouw van het nieuwe volume moet rekening worden gehouden met een bodemingreep van ca. 80cm diep, met plaatselijk diepere ingrepen voor nutsvoorzieningen. De bodemingrepen ter hoogte van de terrassen en de brandweg zal ca. 40 à 60cm diep gaan. Deze werken beperken zich dus tot een zone van iets meer dan 1000m², het overige deel van het plangebied blijft ongewijzigd.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan op basis van het bureauonderzoek niet met 100% zekerheid vastgesteld worden. De kans op het aantreffen van een onverstoorde site en op relevante kennisvermeerdering is echter gering.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Niet van toepassing.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Horebeke Dorpsstraat 14b (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de geplande bodemingrepen een oppervlakte hebben van minstens 1000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het volledige plangebied heeft een oppervlakte van ca. 21.600m² en is gelegen langs de Dorpsstraat te Horebeke, ter hoogte van huisnummer 14b. Het plangebied omvat verschillende gebouwen behorende tot het woonzorgcentrum Groendorp. In het noordwesten sluit het terrein aan op de straat Rokegem. Interne wegenissen verbinden beide straten met de verschillende gebouwen van het woonzorgcentrum. Het noordwestelijke terreindeel is onbebouwd weiland en bevat een vijver waarrond bomen zijn aangeplant. De zone van de geplande werken neemt slechts een klein deel van iets meer dan 1000m² in in de zuidoostelijke hoek van het terrein. Het betreft een groenzone ten zuidoosten en ten noordoosten van 2 bestaande gebouwen.

Het plangebied bevindt zich op ca. 250m ten noordoosten van de parochiekerk van Sint-Maria-Horebeke. De oudste relevante kaart voor het plangebied is de Villaretkaart uit 1745-1748, het huidige wegennet rond het terrein is dan reeds aanwezig. Het plangebied, gelegen meteen ten noorden van de dorpskern van 'Hurbeck', is onbebouwd en vermoedelijk in gebruik als landbouwgrond. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld. De deelzone waar de werken plaatsvinden, blijft landbouwgrond tot een stuk in de 20ste eeuw. Vanaf de luchtfoto van 1971 tot begin 21ste eeuw is deze zone in gebruik als tuin, waarna de tuin wordt gesupprimeerd rond 2005 en deze zone grotendeels wordt ingenomen als werfzone voor de bouw van de omliggende gebouwen. Op de luchtfoto van 2009 loopt er een werfweg doorheen deze deelzone, waarna het braak komt te liggen en tot een groenzone verwordt. Door de inrichting als tuinzone in de tweede helft van de 20ste eeuw en vooral door de bouw van de naastliggende gebouwen ca. 15 jaar geleden, waarbij de zone van de geplande werken in gebruik was als werfzone, kan verondersteld worden dat er op het terrein reeds bodemversturende activiteiten hebben plaatsgevonden. De kans dat hierbij eventueel aanwezige archeologische sporen zijn vernield is bestaande, maar op basis van enkel de bureaustudie niet met zekerheid vast te stellen.

Landschappelijk gezien maakt Horebeke deel uit van de Vlaamse Ardennen, een heuvelachtige streek in het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen. Het reliëf wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een noordwest-zuidoost gerichte heuvelrug centraal binnen het Horebeekse grondgebied. Het uiterste noord(oosten) en zuid(westen) kennen een lagere ligging in de valleien van respectievelijk de Peerdestokbeek en de Maarkebeek. Het projectgebied bevindt zich op een noordelijke uitloper van de heuvelrug en kent een hellend verloop met maximaal hoogteverschil van ca. 7,2m van noordwest (min. +75,5m TAW) naar zuidoost (max. +82,7m TAW). De deelzone waar de geplande werken plaatsvinden helt ook van noordwest naar zuidoost, van ca. +81,50m TAW naar ca. +82,50m TAW. De zone van de geplande werken wordt gekarteerd als kunstmatige gronden waarbij het oorspronkelijke bodemprofiel

door ingrijpen van de mens werd gewijzigd of vernietigd (type OB), oorspronkelijk zal hier een droge leembodem met textuur B-horizont en dunne A-horizont aanwezig zijn geweest (type Aba1).

Het archeologisch kader geeft een verhoogd archeologisch potentieel aan voor de omgeving van het plangebied. Hoewel nog relatief weinig (gravend) archeologisch onderzoek gebeurde rondom het plangebied, tonen de gekende waarden aan dat de omgeving van het plangebied reeds lang werd gefrequentieerd. Enkele losse lithische vondsten wijzen op menselijke aanwezigheid in de steentijd, en er zijn enkele sites uit de ijzertijd gekend. Opvallend is echter het grote aantal aanwijzingen voor Romeinse bewoning in de omgeving van het plangebied. Bij veldprospecties op ca. 150m ten noorden van het plangebied werd een kleine, maar sterke concentratie aan Romeinse dakpanfragmenten en enkele kiezelzandstenen gedocumenteerd. Vermoedelijk dient hier een Romeinse villa gelokaliseerd te worden. Verder werd op ca. 200m ten oosten van het plangebied een muntschat uit de 18de eeuw aangetroffen.

De geplande werken met bodemingrepen spitsen zich toe op een kleine zone van ca. 1085m² in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Op de groenzone wordt een nieuw volume van ca. 465m² gebouwd, dat verbonden wordt met het gebouw ten noordwesten. Dit bestaande gebouw wordt intern verbouwd, echter zonder bijhorende bodemingrepen. Rond het nieuwe volume worden enkele terrassen aangelegd (in totaal ca. 160m²), met rond het geheel een nieuwe brandweg (ca. 460m²). Voor de bouw van het nieuwe volume moet rekening worden gehouden met een bodemingreep van ca. 80cm diep, met plaatselijk diepere ingrepen voor nutsvoorzieningen. De bodemingrepen ter hoogte van de terrassen en de brandweg zal ca. 40 à 60cm diep gaan. Deze werken beperken zich dus tot een zone van iets meer dan 1000m², het overige deel van het plangebied blijft ongewijzigd.

Op basis van het bureauonderzoek kan niet met zekerheid worden vastgesteld of er al dan niet een archeologische site aanwezig is op het plangebied. Bij de afweging voor de noodzaak voor verder vooronderzoek in het kader van de geplande werken, dienen bijkomend volgende zaken in acht worden genomen:

- De deelzone van de geplande werken was recent onderhevig aan grondversturende activiteiten, door de inrichting als werfzone en de aanleg van een werfweg, te koppelen aan de bouw van de omliggende gebouwen enkele jaren geleden, en door deze bouwwerken zelf.
- De geplande werken zijn zeer beperkt van oppervlakte, ietwat verspreid gelegen van elkaar en voor wat betreft de terrassen en de brandweg ook beperkt in diepte.

Verder vooronderzoek op deze kleine deelzone van het plangebied, waar recent bodemingrepen hebben plaatsgevonden, lijkt in het kader van de geplande werken niet aangewezen. De kans op relevante kennisvermeerdering is gering. Er wordt dus geen verder vooronderzoek geadviseerd.

5. Bibliografie

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Broekestraat I*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/500050>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Brouwerij*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/500383>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Dorpsstraat I*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/500103>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kempeland I*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220313>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kempeland*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/219786>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kempeland*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220315>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Mater Hauwaert Cauter*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/500227>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Meersestraat I*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/508040>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat II*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220475>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat III*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220496>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat III*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220458>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat IV*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220461>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat IX*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/217309>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat V*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/211825>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat VII*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/216946>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat VIII*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/217237>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat X*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/218719>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat XI*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220421>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Muziekstraat XII*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220452>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Rokegem*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/500230>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Sint-Maria-Horebeke*, geraadpleegd op 8 september 2020 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14355>.
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be), met in blauw de benaderende situering van de zone waar de werken plaatsvonden.	7
Figuur 2 Geplande werken geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).	8
Figuur 3 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).	9
Figuur 4 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	11
Figuur 5 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	11
Figuur 6 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	12
Figuur 7 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	12
Figuur 8 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	13
Figuur 9 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).	14
Figuur 10 Zicht op de potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	14
Figuur 11 Zicht op de bodemkaart ter hoogte van het plangebied (bron: DOV).	15
Figuur 12 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	16
Figuur 13 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	17
Figuur 14 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 2 (bron: geopunt.be).	17
Figuur 15 Uitsnede uit de Villaretkaart (1745-1748) met benaderende aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	19
Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	20
Figuur 17 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	20
Figuur 18 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	21
Figuur 19 Uitsnede uit de Poppkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	21
Figuur 20 Uitsnede uit de topografische kaart van 1864 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	22
Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1884 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	22
Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	23
Figuur 23 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).	23
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	24
Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).	24
Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2005-2007 (bron: geopunt.be).	25
Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2009 (bron: geopunt.be).	25
Figuur 28 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be en CAI).	28